Democratische School DE RUIMTE

SCHOOLGIDS 2020 – 2022

De Ruimte : een uitdagende leer en leefomgeving: PO, BSO en VO.

Soest, augustus 2020 - versie 1.0

Inhoud

Inhoud **1**
Voorwoord 6
BuitenSchoolse Opvang (BSO / Naschoolse opvang) 7
Locatie en adresgegevens 7
Open middagen 8
De stafleden 8
Ontwikkeling van de staf 14
Bevoegd en bekwaam 14
Docenten 15
De studenten 17
Leeftijdmix 18
Spelen 18
De Schoolkring 19
Conflicthantering & de Bemiddelingskring 19
Studentenzorg 20
De jonge student, vanaf 4 jaar 21
Studenten met speciale behoeften 21
Studenten met een student gebonden budget 21
Schoolarts, Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en Maatschappelijk werk (MW) 21
Veiligheid 22
Fysieke veiligheid 22
Certificaten 22
Mentaliteit 22
Praktisch 23
Emotionele en sociale veiligheid 23
Mentaliteit 23
Praktisch 23
Leren 23

Volgen van ontwikkeling 24
Doorlopende leerlijn en voortgezet onderwijs 24
Vervolg na De Ruimte en resultaten 25
Resultaten van onderwijs bij De Ruimte 26
Godsdienstonderwijs 26
Gymnastiek en beweging 26
Aanname van studenten 26
In- en uitschrijven 27
Rol van de ouders 27
Oudergesprekken binnen de pedagogische driehoek 28
De Ouderkring 28
Dagelijks contact 28
Ouderbijdrage 28
Informatievoorziening 28
Procedure voor schorsing en verwijdering (time-out) 29
Schorsing (time-out) 29
Verwijdering 29
De organisatie van de school 29
Sociocratie 30
De Sociocratische methode en organisatie in school 30
Doel 30
Resultaat 30
Grondhouding 31
De Motie (een voorstel) 31
Gedragsregels 32
Schoolkring 32
Bestuurkring 33
Ouderkring 33
Klachten 34
Literatuurlijst **35**

Bijlage 1 - Intern Klachtenreglement ~ De Ruimte **36**
1. Voortraject klacht 36
2. Indienen klacht 37
3. Behandeling klacht 37
4. Externe klachtafhandeling 37
Bijlage 2 - Pedagogisch Beleid en Werkplan ~ BSO De Ruimte **38**
Inleiding 38
Pedagogische doelstelling 38
BSO-basisgroepen en BeroepsKracht Ratio (BKR) 39
Ontwikkeling van een kind 40
Dossierhouder en Mentor 40
Leeftijdsmix en groepssamenstelling 40
Aanbod 41
Inspiratie op democratische school en BSO De Ruimte 41
Spelen 41
Conflicten 42
Veiligheid 42
Begeleiders 42
Stagiaires, vrijwilligers en beroepskrachten in opleiding 42
Achterwacht die ingezet worden bij calamiteiten 43
Kinderen 43
Fysieke veiligheid 43
Mentaliteit 43
Emotionele veiligheid 43
Praktische veiligheid 44
Certificaten 44
Kwaliteit van begeleiders 44
Vaste en vertrouwde begeleiders 44
Relatie met ouders en verzorgers 45
Aantal begeleiders (pedagogisch medewerkers) 45

Inter-persoonlijk competent 45
Pedagogisch competent 46
Didactisch competent 46
Organisatorisch competent 46
Samenwerken met collega´s 46
Werken in en met de omgeving 47
Zelfreflectie en ontwikkeling 47
Begeleiding, opleiding en training van begeleiders 47
Meldplicht 48
Samenwerking met ouders 48
Dagelijks contact 48
Ouderkring 48
Oudercommissie 49
Eten, drinken en hygiëne 49
Trakteren 49
Dieet 49
Hygiëne 49
Roken 49
Extra kleding 49
De organisatie van de BSO/Peutergroep & sociocratie 50
Bestuur 50
Evaluatie vormen 50
Pedagogisch werkplan 50
Pedagogisch beleid 50
Convenant "Kwaliteit kinderdagverblijven en naschoolse opvang 2006" 51
Locatie en adresgegevens 51
Bijlage 3 Gedragscode De Ruimte 52

Voorwoord

De Ruimte is een school voor 'bijzonder onderwijs' die functioneert als een minimaatschappij voor jonge mensen van vier tot en met twintig jaar. Op De Ruimte worden kinderen en jongvolwassenen studenten genoemd. Studenten op De Ruimte zijn eigenaar en auteur van hun eigen leerproces en ontwikkeling. Ze nemen deel aan het besturen en vormgeven van de school. Het dagelijks bestuur van de minimaatschappij wordt gevoerd door de Schoolkring. In de Schoolkring wordt de leer- en leefgemeenschap vormgegeven.

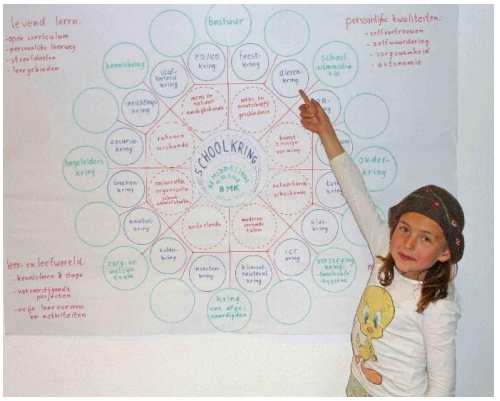

Aan de Schoolkring zijn diverse sub-kringen gekoppeld, die je kunt zien als zelfstandige ondernemingen binnen de minimaatschappij.

Voorbeelden van sub-kringen: de bemiddeling kring, de dieren kring, de primair onderwijs (PO) kring, de studiekring, de stafbeleid kring, de feestkring, de atelier kring, de muziekkelder kring, de PR-kring, de inrichting kring, de intake kring en de pixel kring.

Deze sub-kringen worden in afstemming met de Schoolkring vormgegeven. Sub-kringen hebben eigen doelen, activiteiten, taken en (budgettaire) verantwoordelijkheden. Budget kan bij de Schoolkring worden aangevraagd. Door het ervarend leren is het leerrendement binnen alle kringen op De Ruimte zeer groot.

"De school is geen voorbereiding op het leven, ze is het leven zelf"

Leren en leven vanuit verbondenheid met jezelf en de ander is op De Ruimte de kern. Je gaat gelijkwaardig met elkaar om. Je neemt verantwoordelijkheid voor je eigen leerproces en het halen van je persoonlijke doelen. Je draait mee in het schoolproces met de mensen om je heen. Daardoor ontwikkeld de natuurlijke wil en ervaar je eigenwaarde en vrijheid. Onderzoek toont aan dat leren vanuit de natuurlijke wil (intrinsieke motivatie) en in contact met de wereld om je heen, effectief en efficiënt is. Daardoor wordt het geleerde beter verankerd. Op een democratische school leven, leren en werken de studenten in een gemengde leeftijdsgroep.

N.B.: Overal waar ouder(s) staat dient men ouder(s) / verzorger(s) te lezen;

Waar 'hij' staat of de mannelijke vorm is gebruikt, kan ook 'zij' of de vrouwelijke vorm worden gelezen.

Met dank aan Margo Bruins, Dorianne de groot, Jan-Kees IJspeert, Marjolein van Beers en Ruud van Middelaar voor tekst en lay-out; Dorianne de Groot, Janneke Bergmans, Marjolein van Beers voor de fotografie.

Op de foto's in deze schoolgids bestaat kopierecht; zij mogen niet zonder schriftelijke toestemming van de eigenaar en democratische school Ruimte en de eigenaren worden gekopieerd en/of elders worden gepubliceerd.

BuitenSchoolse Opvang (BSO / Naschoolse opvang)

Omdat de school van 8.15 uur tot 17.00 uur is geopend is een deel van de schooltijd, alleen voor de studenten van de school zelf, als BSO ingericht. De BSO-tijd is van 14.00 uur tot 17.00 uur. Bij voldoende aanvragen voor uitbreiding zal worden onderzocht wat er nodig is om de BSO-tijden op school uit te breiden.

Locatie en adresgegevens

De school is gevestigd in het buitengebied (de zuid-westrand) van Soest.

Adres:	Insingerstraat 39, 3766 MA Soest
Tel:	035-6015321
E-mail:	info@deruimtesoest.nl
Website:	www.deruimtesoest.nl
Democratisch onderwijs:	www.democratischescholen.nl

De locatie van onze school heeft zowel binnen als buiten veel ruimte en mogelijkheden. Alle ruimtes zijn samen met de studenten naar functie ingericht. Er is een keuken, een huiskamer, diverse les kamers en studieruimtes voor basisonderwijs en voor voortgezet onderwijs, een bibliotheek, een atelier voor beeldende vorming en een techniekruimte, een bewegingsruimte en een prachtige natuurlijke buitenruimte met dierenverblijven, speelweides, zandspeelplaatsen, een grondwaterpomp en een sportveld.

Bijlage 2: 'BSO De Ruimte' beschrijft wat specifiek geldt voor de BSO.

... Leren vindt ook plaats buiten het schoolterrein …

Leren vindt ook plaats buiten het schoolterrein. De studenten hebben de mogelijkheid om een open-terrein-certificaat te verkrijgen. Daarmee kunnen ze onder schooltijd naar de bibliotheek, het bos, de manege, het zwembad, de winkels en de skate-baan. Studenten kunnen ook (maatschappelijke) stages ondernemen, conferenties bijwonen en studiereizen, excursies en uitstapjes organiseren.

Open middagen

Regelmatig worden er voor geïnteresseerden op school open middagen gehouden.

Daarnaast is het incidenteel mogelijk om (tegen betaling) de school tijdens een schooldag te bezoeken. Hiervoor is een programma ontwikkeld dat de gasten een goede ervaring van de school geeft, zonder de studenten te veel te storen in hun dagelijkse leer- en leefomgeving. Aan dit programma werken altijd een aantal studenten mee.

De stafleden

De staf bestaat uit leerkrachten en docenten die de begeleiding op school verzorgen. Leerkrachten en docenten werken op school als 'zelfstandig ondernemer zonder personeel' (ZZP-er). De stafleden draaien mee met de studenten in de Schoolkring en de diverse sub kringen daarvan. De stafleden hebben naast hun leerkracht- of docentschap diverse rollen zoals begeleider, dossierhouder, coach en mentor. De voornaamste taak van de staf is om samen met de studenten het leven en leren op school vorm te geven. Samen met de studenten dragen zij zorg voor een fysiek, sociaal en emotioneel veilige school en minimaatschappij. Liefdevol geven zij ondersteuning en volgen de ontwikkeling van de studenten, die in het leerlingvolgsysteem wordt vastgelegd.

Dorianne de Groot *(staflid, basisonderwijs, BHV, beheer, hygiëne en veiligheid)*

Na de afronding van mijn SPW en Sociale academie heb ik jaren in de verzorging gewerkt. Ik heb in die tijd ook ervaring opgedaan als teamleider en interim-manager. Naast dit werk ben ik een Yoga-studie gaan volgen en dit heeft mijn leven nieuwe impulsen gegeven. Ik ben gaan reizen naar het Oosten en heb een jaar in India gewerkt en gewoond. Toen ik thuis kwam ben ik spiritueel-culturele reizen naar dit bijzondere land gaan organiseren. Daarnaast deed ik uitzendwerk in Nederland. Kortom, ik heb toen geleerd dat ik in vrijheid vele keuzes kan maken, zolang ik ook de volledige verantwoordelijkheid neem.

Sinds de komst van mijn dochter Kira ben ik zeer geïnteresseerd in opvoeding en onderwijs, en dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat ik samen met zes andere mensen deze school heb opgericht. Ik ben allround staflid met expliciete taken zoals beheer, BSO, verzorging en inrichting, en ik richt me met name op de jongere studenten.

De Ruimte is voor mij de plek waar jonge mensen in vrijheid kunnen leren. Een plek waar zij al jong keuzes leren maken en zelfstandig hun verantwoordelijkheid leren nemen.

Ruud van Middelaar *(staflid, docent en coördinator voortgezet onderwijs (VO), BHV)*

Na een technische opleiding en een loopbaan in de computerwereld ben ik in januari 2003 in het onderwijs begonnen. Eerst als zij-instroom leraar op een VMBO en tegelijkertijd als mede-oprichter van De Ruimte. In mijn werk voordat ik in het onderwijs begon was ik reeds bezig als interim manager en als trainer voor volwassenen. Die ervaring is voor mijn werk op De Ruimte zeer goed te gebruiken.

De Ruimte is een democratische school en mijn keuze voor deze school is vooral daarom gemaakt. Ik geloof dat ieder mens vanaf zijn geboorte recht heeft op een eigen stem en recht heeft om, naar eigen kunnen, verantwoordelijkheid te nemen.

Mijn rol bij De Ruimte is tweeledig. Enerzijds ben ik mede verantwoordelijk voor de administratieve organisatie en ben ik begaan met de ontwikkeling van de school en met het democratisch onderwijs als geheel. Anderzijds geef ik les en begeleid ik de studenten als leerkracht. Ik ben bevoegd leerkracht voor primair onderwijs en docent voor biologie, natuurkunde, scheikunde en landbouw en natuurlijke omgeving.

Als docent voor het VO ben ik met name begaan met de vormgeving van de zelfstandige en zelfsturende leeromgeving voor studenten die zich voorbereiden op de doorstroom naar een vervolgopleiding zoals MBO, HBO of universiteit.

Marjolein van Beers *(staflid, Kunst docent, Zorg voor Welzijn, externe contacten, BHV)*

Tijdens mijn studie aan de Hogeschool voor de Kunsten combineerde mijn liefde voor creativiteit en Kunst zich met onderwijs. Ik heb in 1997 het diploma eerstegraads docent tekenen, kunst- en cultuurgeschiedenis en autonome beeldende vorming behaald en in 1999 een Master of Fine Arts certificaat.

Van 1996 tot en met 2003 heb ik periodes in India gewoond, waar ik reizen en projecten met kinderen en (jong)volwassenen ondernam. In Nederland verzorgde ik workshops beeldende vorming, was ik begeleider bij Iederwijs Utrecht en werkte ik met mensen met lichte tot zware verstandelijke en lichamelijke beperkingen op diverse creatieve dagbestedinglocaties. Sinds 2006 werk ik op De Ruimte. Het open curriculum en schoolconcept van De Ruimte sluit aan bij de manier waarop ik wil begeleiden en onderwijzen. Ik vind het belangrijk dat kinderen en jongvolwassenen zich kunnen ontwikkelen in de richting die ze zelf aangeven, en dat ze daarbij door school en ouders worden ondersteund. Iedere schooldag ligt er opnieuw de uitdaging om vanuit gelijkwaardige samenwerking met studenten en collega's vorm te geven aan verzamelingen van mogelijke activiteiten en de daarmee samenhangende leef-, speel- en leerprocessen.

In 2010 en 2011 ondernam ik de master ecologische Pedagogiek. Deze studie, die onder andere uitgaat van kritische pedagogiek, levend leren en een ecologisch perspectief op ontwikkeling, heeft bijgedragen aan verruiming van mijn visie op onderwijs.

Heleen Groot *(staflid, Techniek, Klussen, Natuur, Zorg voor Welzijn, BHV)*

Begonnen in de sociale sector heb ik bewust gekozen om in de techniek te gaan werken. Eerst heb ik in een klussen collectief gewerkt en later ben ik werkplaats coördinator bij Gered Gereedschap geworden. Omdat techniek mij zo goed beviel ben ik een opleiding Rijwieltechniek aan het ROC in Amsterdam gaan doen. Daarna werkte ik lange tijd als fietsenmaker.

Vanuit deze kwaliteit en ervaringen zoek ik steeds de mogelijkheden waarop studenten, jong en oud, hun eigen relatie met techniek kunnen ontdekken. Sinds kort hoort daar ook de invulling van het buitenterrein, de permacultuur en het beheren en aanleggen van eigen tuintjes bij. Ook werk ik graag met de jonge studenten en vind ik het belangrijk dat er een eigen domein is voor deze groep, waar zij zich gezien en gehoord voelen. Democratisch onderwijs betekent voor mij dat doen waar je goed in bent. Steeds nieuwe uitdagingen aangaan. Maar ook je verantwoordelijkheid leren kennen binnen een gemeenschap.

Margo Bruins *(staflid, Intake-kring, externe contacten/inspectie, Zorg voor Welzijn)*

Ik zit al 51 jaar op school. Dat bevalt goed. Ik heb een conservatorium opleiding gevolgd. Na 5 jaar ervaring in het reguliere onderwijs, ging ik naast mijn koordirigent- en docentschap, parttime studeren aan de HKU-faculteit Theater en Drama.

Inmiddels was ik ook moeder geworden en zag mijn drie zonen zeer divers reageren op het onderwijs. Ik heb samen met andere initiatiefnemers in Utrecht een Iederwijs school opgericht. Nu ben ik hier op De Ruimte Soest. 1 jaar als bestuurslid, 2 jaar als schoolleider en nu als staflid. Ik voel me zeer vereerd om hier te mogen werken. Voor mij gaat dit onderwijs over beslissingen nemen vanuit je oorspronkelijke zelf, en bijdragen aan de ontwikkeling van de minimaatschappij (de school). Op De Ruimte voel je jezelf waardevol doordat je verantwoordelijkheid neemt voor je eigen pad, en daarnaast bijdraagt aan het grotere geheel van de minimaatschappij.

Janneke Bergmans *(staflid, leerkracht primair onderwijs, websitebeheer, grafisch, PR)*

De dagen dat ik me het meest 'alive and kicking' voel zijn de dagen dat ik op De Ruimte werk. Wat een levendigheid, wat een energie, wat een diversiteit! Ik kan hier veel van mijn kwaliteiten inzetten: mijn veelzijdigheid, inlevingsvermogen, nieuwsgierigheid, intelligentie, creativiteit, enthousiasme, compassie en liefde.

Ik woon sinds 2014 in Soest, in het bos, na 18 jaar Amsterdam. In Amsterdam genoot ik van de mensen en de bruisende energie, en van het feit dat zoveel mensen zo goed met en naast elkaar kunnen leven. Dat is waar ik ook zo van kan genieten op De Ruimte. Nu, in het bos, geniet ik van de natuur. Dat vind ik ook zo geweldig op De Ruimte: die enorme buitenruimte en het groen eromheen. Mijn gevoel voor esthetiek heb ik ingezet tijdens mijn studies bouwkunde (TU Delft, 1 jaar) en grafische vormgeving (Artez Arnhem, 4 jaar). Mijn interesse in gezondheid en psychologie/pedagogiek heb ik kunnen verdiepen tijdens mijn moederschap.

Toen onze zoon 4 jaar werd en we voor een schoolkeuze stonden, kozen we samen met hem voor dit onderwijs. Mijn enthousiasme werd zo aangewakkerd dat ik in 2007 besloot naast mijn werk als grafisch ontwerper een studie aan de PABO in Hengelo te gaan volgen, speciaal voor democratisch onderwijs. Sinds 2008 werk ik op De Ruimte en in 2011 ben ik afgestudeerd. Nu werk ik hier 3 dagen per week en zet ik mijn kwaliteiten in om mee te helpen bouwen aan deze school. Ik geef lessen in allerlei vakken, voer dagelijks gesprekken met (dossier)studenten, organiseer excursies, en ben lid van een aantal kringen waar ik mijn ideeën inbreng.

Je zou kunnen zeggen dat ik hier mijn studie bouwkunde afmaak, op deze universiteit van het leven. Maar dan met de materialen tijd, ruimte, communicatie, kennis, liefde en levenservaring. Ik krijg er geen diploma voor, wat ook niet nodig is. Ik geniet van het besef dat ik mijn steentje bij mag dragen aan het gezamenlijke bouwwerk dat De Ruimte heet.

Sanne Piekema *(staflid, docent Engels, jonge student domein, BHV)*

Tussen mijn 15de en 18de levensjaar heb ik het privilege gehad student te zijn geweest op Iederwijs Lopik. Mijn onvoorwaardelijke liefde voor democratisch onderwijs is daar begonnen.
Na Iederwijs Lopik ben ik de opleiding voor Sociaal Pedagogisch Werker gaan volgen en heb ik verschillende stages gelopen bij een Kinderdagverblijf, een BSO en een antroposofische peuterspeelzaal. Mijn liefde voor het werken met kinderen en mijn eeuwige verbazing over de psychologie van de mens is hier gegroeid. Na het afronden van mijn studie ben ik een half jaar op reis gegaan. Ik heb 3 maanden als au pair gewerkt in Abu Dhabi en heb daarna 3 maanden vrijwilligerswerk gedaan op verschillende plekken in Spanje. Teruggekomen in Nederland zocht ik opnieuw naar een baan en kwam ik als 'begeleider van de jonge student' bij De Ruimte terecht.
In de afgelopen paar jaar dat ik bij De Ruimte heb gewerkt zijn er een aantal verschuivingen geweest in mijn werkzaamheden. Ik ben veel meer "allround" geworden dan alleen begeleider van de jonge studenten. Doordat ik vier jaar van mijn eigen jonge leven op internationale scholen heb gezeten, ben ik op school ook Engelse lessen gaan geven. Door een aantal kunstzinnige hobby's (zoals: acrobatiek, jongleren, salsadansen en theatersport) kan ik vaak leuke spellen en activiteiten organiseren binnen school. Door mijn onuitputbare reislust sluit ik me zo vaak mogelijk aan bij excursies, kampen en andere soorten reizen, of ik organiseer ze zelf. En doordat ik de processen van de school beter heb leren kennen ben ik actief deel uit gaan maken van een aantal kringen zoals de BMK, Intake-kring en de luizenbrigade.
Maar het meest waardevolle wat ik inbreng op school blijft denk ik gewoon mezelf. Ik zou mezelf omschrijven als een zacht, toegankelijk, gek, energiek en avontuurlijk mens, zowel op school als thuis. En ik denk dat de eerlijke gesprekken, de dikke knuffels en de spontane spellen misschien nog wel belangrijker zijn dan de kringen waar ik deel van uitmaak of de lessen die ik geef. Daarom haal ik misschien ook wel het meeste voldoening uit het dossierhouderschap, om al deze fantastische jonge mensen te begeleiden en te zien groeien in hun ontwikkeling. De Ruimte is een plek waar ik, samen met mijn mede schoolkringleden, onze eigen lerende levens op een uitdagende en mooie manier kan blijven vormgeven.

Irma van Eijkelenborg *(staflid, leerkracht PO, Intake-kring, Zorg voor Welzijn*)

Na de agrarische school en de modevakschool had ik de wens om met kinderen te werken en ik besloot om naar de Pabo te gaan. Na mijn studie kwam ik er achter dat basisonderwijs vooral ging over goed leren lezen, schrijven en rekenen. Dit terwijl het voor mij juist meer een basis was waarvan uit je andere interessante en creatieve dingen leert. Mijn voorkeur ging daardoor meer uit naar het ontwikkelingsgerichte kleuteronderwijs.
Ik werkte af en aan in het onderwijs, afgewisseld met reizen, trainingen, andere baantjes en het moederschap. Toen mijn twee prachtige kinderen naar school gingen vond ik het vooral heel belangrijk dat zij de dingen leerden naar eigen verwachtingen. Ik ging steeds meer

voelen dat school een liefdevolle plek hoort te zijn waar kinderen leren vanuit eigen verantwoordelijkheid, vrijheid, verbinding, gelijkwaardigheid, dynamiek en vanuit hun intrinsieke motivatie. Onderwijs waarbij gekeken wordt naar de behoeften en mogelijkheden van een kind i.p.v. de onmogelijkheden. Maar ook: soms iets minder in het hoofd en meer naar het hart. Sinds drie jaar ben ik staflid van deze bijzondere school en vind ik het heerlijk dat ik onderdeel mag zijn van deze prachtige minimaatschappij! Hier kan ik al mijn kwaliteiten inzetten. Ik begeleid jonge studenten in hun lerend leven en zie de wereld als een klaslokaal. Want alles is leren, daar heb je echt niet altijd een boek bij nodig. Ik neem ook het lichaam mee bij het leren zodat een kind vanuit het nu, het emotionele en het onderbewuste leert. Ik ervaar hoe divers kinderen leren en vind het een geweldige uitdaging om hier op in te spelen. Naast mijn werk als begeleider ben ik kindercoach en geef ik danstrainingen, dit integreer ik ook in mijn werkzaamheden als staflid.

Lex Eijt *(staflid, docent Biologie, boksleraar, BHV)*

Een geheel eigen referentiekader waar ik trots op ben. Ondanks ik nog niet zo heel oud ben heb ik veel levenservaring. Ik heb veel ervaring in het werken met mensen. Voor dat ik ben gaan studeren voor docent Biologie heb ik in de gehandicaptenzorg gewerkt en in die tijd ook een SPW-diploma gehaald. Daarvoor heb ik creatieve opleidingen gedaan zoals grafische vormgeving en binnenhuisarchitectuur.
Ik ben een creatief persoon vooral in mijn doen en denken, dit zorgt ervoor dat ik vaak nogal onorthodoxe en creatieve ideeën, oplossingen en visies heb. Daarnaast heb ik veel kennis over biologie, boksen en het leven die ik graag met mensen deel. Dit is ook een reden waarom ik kies om op De Ruimte te werken. Hier krijg ik als docent/staflid de mogelijkheid om al mijn kennis te delen en niet alleen mijn kennis over biologie. Ook ben ik van mening dat ik studenten op de Ruimte met van alles kan helpen en een band met ze kan opbouwen. Hierdoor is er wederzijds respect en gelijkwaardigheid, dat is een erg fijne basis voor het omgaan met elkaar. Dit mis ik vaak in andere typen onderwijs.
Op dit moment ben ik actief in het VO-domein als docent biologie, ben ik staflid, dossierhouder, boksleraar en zit ik in de Pixel-/kijkwijzerkring en de spellenkring. Hier liggen ook mijn passies en expertises, maar één van mijn grootste passies is contact maken met schoolkringleden door bijvoorbeeld het spelen van spelletjes. In de toekomst wil ik ook nog meer mijn expertise van mythologie en binnenhuisarchitectuur naar voren brengen, als ik hiervoor de "ruimte" voel.

Tet Langemaat

(staflid, peutergroep, BHV)

Elize Brandsma

(staflid, leerkracht PO, inval peutergroep, BHV)

Mary Claassens

(staf-trainee, jonge studenten en middengroep)

Marco de Jong

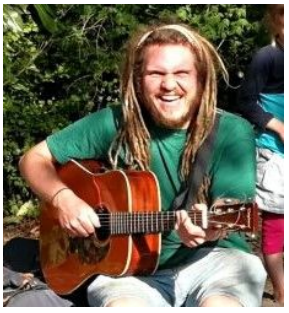

(staf-trainee, Muziek docent)

Ontwikkeling van de staf

Uitgangspunt van de hele school is dat we een lerende en zelfsturende organisatie zijn. Dat betekent dat de talenten, kwaliteiten en vaardigheden van de stafleden worden ingezet. Persoonlijke verwachtingen en wensen spelen daarin een belangrijke rol. Leren en samenwerken zijn daarmee integraal onderdeel van het leven op school. Stafleden reflecteren en coachen elkaar regelmatig. De stafleden worden ook gereflecteerd door de studenten op de werkvloer en tijdens de jaarlijkse thesis die elk staflid aan het eind van het schooljaar presenteert en de (her-)verkiezingen door de schoolkringleden. Door de dagelijkse ervaring in het gelijkwaardig samenwerken op school, alsmede door het ondernemen van studies, cursussen en workshops vindt de nodige ontwikkeling en lering plaats.

"We are the change we seek to create". (Ghandi)

Jaarlijks zijn er vier visiedagen gepland. Eén keer per jaar is er een verdiepingsweek waarin de stafleden, samen met een aantal studenten, reflecteren op de visie en werken aan de nodige ontwikkeling van de school. Vanuit de aanwezige expertise bieden een aantal stafleden van De Ruimte ook coaching en begeleiding aan voor scholen die in een vergelijkbare ontwikkeling zitten.

Bevoegd en bekwaam

Op De Ruimte zijn stafleden veelal breed georiënteerd en zijn er voor de gangbare vakken in het basis- en voortgezet onderwijs 1e, 2e en derde graads bevoegde leerkrachten en docenten aanwezig. Hierbij zijn begeleiders, leerkrachten en docenten bekwaam in verschillende leer- en werkvormen, zoals op vakkennis gericht, projectmatig, vakoverstijgend, zelfsturend, coachend en peer-to-peer gestuurd leren. Op aanvraag van de student kan het vaste stafteam met docenten aangevuld worden.

Docenten

Naast het team van stafleden wordt de school bezocht door docenten en andere professionals. Voor nieuwe docenten is er een introductieprogramma. Zoals iedereen op De Ruimte, hebben ook nieuwe docenten een kijkperiode van een maand. Deze periode is bedoeld ter wederzijdse kennismaking en om te ondervinden hoe onderwijs en organisatie op De Ruimte is vormgegeven. Hierna wordt de persoon, op basis van wat hij wil komen halen en brengen en wat de school nodig heeft, in de Schoolkring en vanuit gelijkwaardige besluitvorming, via het Sociocratisch consent principe op school aangenomen.

Evelien Prins

(Holacracy coach, Engels, Biologie)

Kiyomi Takuhar

(docent Japans)

Jan Paul Venema

(docent scheikunde, natuurkunde, sterrenkunde, wiskunde)

Frithjof Zandbergen

(docent Duits)

Rijk van Rossum

(docent Nederlands, beheer)

Kim van Veelen *(docent, kunstenaar)*

Als docent ben ik actief in het atelier, voor mijn inbreng in dit domein put ik uit mijn ervaring en ontwikkeling als kunstenaar. Het is mijn doel om op deze wijze de actualiteiten binnen dit woelige vak op een speelse manier over te brengen en gemotiveerde studenten af en toe mee te nemen voor een kijkje in de praktijk van de kunstwereld.
Kunst brengt mij op vele nieuwe gebieden waarin ik altijd weer bezig ben om nieuwe kennis eigen te maken. Om die reden ben ik ook onderdeel van een diversiteit aan kringen. De ICT-kring, Spellenkring, Pixelkring en Muts (grafische kring) om er een paar op te noemen.
Ik ben als kunstenaar afgestudeerd aan de kunstacademie in Utrecht. In de uitvoering vind ik het belangrijk dat de dingen uit mijn eigen handschrift voortkomen, daarom besteed ik niet vaak werk uit. Ik ben dan ook altijd wel bezig met het eigen maken van nieuwe technieken en ambachten.

Elizabeth Louterportillo : Spaans en Maatschappijleer

Sofie Bakker : Economie

Frank : Natuurkunde, Scheikunde

René van der Pelt: Wiskunde

Orla Murphy : Geschiedenis

Hettie geertman : Koken

Anke schuurman : Eetbare tuin

Marie Christine Venturin: Frans, Spaans

De studenten

De kinderen en jongvolwassenen op De Ruimte hebben er voor gekozen om als studenten te worden aangesproken.

In de basis worden studenten geacht hun eigen leerweg vorm te (leren) geven. Deze gaat uit van authentieke talenten, eigen motivatie en inspiratie voor interessegebieden, vakken, kringen, projecten, excursies en spontane (leer-)activiteiten. De stafleden volgen van elke student de progressie.

Op een democratische school vormen de studenten samen met de stafleden de Schoolkring. De Schoolkring is als het ware 'het hart van de school', van waaruit studenten en stafleden samen de interne organisatie en de leeromgeving van de school vormgeven en besturen.

Dit maakt dat de studenten mede verantwoordelijk zijn voor het schoolklimaat en de mini-maatschappij, bijvoorbeeld in de uitvoering van bepaalde operationele rollen en taken, waardoor zij zichzelf, de ander en de school vormgeven en helpen ontwikkelen.

Studenten nemen naar vermogen en volgens eigen keuze meer of minder verantwoordelijke rollen en taken op zich. Door de leeftijdsmix en gelijkwaardigheid in de samenwerking, ontwikkelen en bekwamen studenten zich spelenderwijs in het op zich nemen van de diverse rollen en taken. Voorbeelden hiervan zijn: elkaar aanspreken of de weg wijzen, de telefoon aannemen, administratie, voorzitter, notulist, penningmeester of secretaris van een kring zijn, opruimen, het nakomen van schoolafspraken, of het mee doen met intake-gesprekken.

Een dag op De Ruimte… De studenten komen binnen, schrijven zich in en ondernemen vervolgens het programma of het plan dat zij zichzelf voor die dag of voor die week ten doel hebben gesteld.

Enerzijds gebeurt dit via een vooruit geplande agenda die volgens tijdafspraken ingericht is, en anderzijds vanuit spontane ideeën en activiteiten die zich vanuit een innerlijke beleving van tijd en behoeften voordoen.

Studenten zijn verantwoordelijk voor de communicatie over hun activiteiten, en voor de afstemming daarvan met hun collega studenten en de stafleden waar ze mee samen werken.

Regelmatig terugkerende activiteiten, zoals lessen en kringenwerk, worden in een persoonlijk weekrooster vastgelegd. Voor het samen studeren en werken, volgen van lessen, ondernemen van kringen en andere gezamenlijke activiteiten moet de student zijn weekrooster afstemmen op het rooster van stafleden en/of medestudenten.

... de interesse telt, niet de leeftijd ...

Leeftijdmix

De leeftijdmix is één van de grootste krachten van het democratisch onderwijs. Als studenten samen iets ondernemen telt de interesse sterker dan de leeftijd. Door de leeftijdmix worden sociale, fysieke, emotionele en mentale leerbehoeften vervuld. Oudere studenten kunnen jongere studenten troosten en beschermen.

Oudere studenten kunnen leraar zijn voor jongere studenten, maar ook jongere studenten kunnen leraar zijn voor oudere studenten, waarbij zij een gevoel van eigenwaarde ontwikkelen. Oudere studenten dienen als rolmodel voor de jongere, en jongere studenten dienen als familie model voor de oudere studenten. Het gevoel en de ervaring van gelijkwaardigheid is daarbij een belangrijke bekrachtiging (empowerment) voor de persoonlijke ontwikkeling.

Belangrijk is dat iedereen beseft dat we met elkaar een leergemeenschap vormen. Leren gebeurt vanuit, en op basis van, een natuurlijk geheel aan processen die in de leergemeenschap, in de minimaatschappij, plaatsvinden. In een democratische gemeenschap werk je samen, zorg je voor jezelf en zorg je voor elkaar.

Spelen

Er wordt veel gespeeld op De Ruimte. Spelen is een houding ten opzichte van de wereld. Een houding van openheid, van proberen en creëren. Een belangrijk kenmerk van spelen is dat de uitkomst van wat je doet niet bekend is en dat je, vaak onbewust, nieuwe dingen ontdekt en leert.

Spelen vindt plaats op de grens van wat je kunt en wat je zou willen kunnen. Steeds wanneer een uitdaging behaald is, creëer je een nieuwe situatie waarin je weer in het spanningsveld komt van iets wel of nog niet kunnen. Een te grote stap levert angst op, een te kleine stap zou saai en vervelend zijn. De studenten dagen zichzelf en elkaar voortdurend uit en geven sturing aan elkaar, hetgeen frustratie, plezier en/of voldoening oplevert.

In spel worden nieuwe mogelijkheden verkend. Werelden worden nagespeeld om te ervaren hoe die in elkaar zitten. In dit proces gebeuren onverwachte dingen. Het vraagt flexibiliteit van studenten en stafleden om voortdurend op nieuwe (leer-)situaties in te spelen. In feite is spelen één voortdurend creatief proces.

Spelen is een effectieve manier om fysiek, sociaal, emotioneel en mentaal te groeien. Spelend leren is een vaardigheid om, zonder in 'goed' of 'fout' te denken, flexibel te kunnen functioneren.

... samen beslissen …

De Schoolkring

De Schoolkring is het hart van de school. Alle afspraken die gerelateerd zijn aan de vormgeving van het onderwijs en het samenleven in de school worden daar gemaakt. Alle studenten en stafleden zijn lid van de Schoolkring en hebben een gelijkwaardige stem.

In het hoofdstuk 'De organisatie van de school' wordt beschreven hoe dit werkt.

Conflicthantering & de Bemiddelingskring

Op school lopen studenten niet alleen tegen hun eigen grenzen aan, maar ook tegen die van anderen. Met conflicten om leren gaan is een belangrijk aspect binnen de sociale en emotionele ontwikkeling; in feite gaat aan elk leermoment in de ruimste zin, een conflict vooraf. Elke leervraag wordt voorafgegaan door bewustwording van het bestaan van een conflict, namelijk met het gegeven dat je iets nog niet weet of nog niet kunt.

Studenten zijn veelal goed in staat om conflicten onderling zelf uit te werken. Ze ondersteunen elkaar hierin. Zo nodig kan ook een begeleider ondersteunen in deze processen. Met als doel dat iedereen in zijn ervaring en behoeftes gehoord wordt. De begeleider kan helpen bij het verwoorden van het conflict, en kan hier de rol van coach of mediator spelen, maar nooit die van scheidsrechter.

Als een conflict niet onderling kan worden opgelost, dan wordt de situatie voorgelegd aan de Bemiddelingskring (de BMK). Deze kring bestaat uit vier studenten (voorzitter, notulist, rapporteur en haler) en een begeleider.

De BMK faciliteert en begeleidt het proces, waarbij de situatie waarin het conflict ontstond wordt besproken en samengevat. De BMK zorgt dat alle aanwezigen samen tot een passende oplossing komen. Het kan zijn dat het proces in de BMK voldoet, of dat er een afspraak, tegenprestatie of gesprek nodig is. Een conflict kan ertoe leiden dat er ook een voorstel naar de Schoolkring geformuleerd wordt voor het maken van een nieuwe afspraak op school.

Conflicten die niet in de BMK tot oplossing kunnen worden gebracht worden aan de Schoolkring voorgelegd. De BMK kan een situatie ook voorleggen aan het Zorg voor Welzijn team om zo, in samenwerking met de student, de nodige extra aandacht, dialoog, begeleiding en ontwikkeling te organiseren. Indien wenselijk wordt ook met de ouders een (tussentijds) pedagogisch driehoekgesprek gevoerd.

Studentenzorg

Zorgen voor jezelf en zorgen voor elkaar staat op De Ruimte centraal.

De jonge student, vanaf 4 jaar

De overgang naar het basisonderwijs kan voor jonge studenten groot zijn. Door de leeftijdmix op De Ruimte lopen de jonge studenten tussen de ouderen rond. In principe is dit voor beide groepen een verrijking van het leerdomein.

Voor jonge kinderen die voor het eerst naar school gaan (vanaf 4 jaar) is een eigen domein ingericht, zij krijgen speciale aandacht. Om het gevoel van veiligheid en geborgenheid te waarborgen is een deel van de school ingericht voor de jongste studenten, waar een vaste begeleider aanwezig is. Ook oudere studenten komen naar die plek om in de begeleidende rol voor de jongste studenten mee te helpen.

Studenten met speciale behoeften

Vanuit haar visie op leren, biedt De Ruimte automatisch maatwerk. Dit betekent dat er aansluiting, plek en ruimte is voor een aantal kinderen en jong volwassenen die extra aandacht behoeven. Leren op De Ruimte sluit aan op het individuele vermogen om aan je eigen leerweg zelf richting te geven. Elke student heeft andere vragen en behoeften, samen met de student kijken we naar wat er binnen en buiten school nodig zou kunnen zijn. Het is daarom belangrijk dat we tijdens de kijkperiode, in gesprek met de nieuwe student en zijn ouders, zorgvuldig bekijken of deze school de juiste keuze is.

Ook studenten die zich snel ontwikkelen komen zo automatisch aan hun trekken. Er is immers geen grens aan wat een student wil leren totdat hij die grens zelf ervaart. Het hele aanbod van de school is voor alle studenten beschikbaar, ongeacht de leeftijd. Als studenten specifieke wensen hebben, zoals bijvoorbeeld het leren van een bijzondere vreemde taal, hogere wiskunde, zangles, dansen etc. dan kunnen ze, via de Schoolkring, de benodigde materialen en (eventueel externe) deskundigheid organiseren.

Studenten met een student gebonden budget

Voor studenten met een persoonsgebonden budget (PGB) kan extra hulp en/of materiaal georganiseerd worden. Dit wordt vanuit een vraag van de student, de ouders of de staf vorm gegeven.

Schoolarts, Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en Maatschappelijk werk (MW)

De Ruimte heeft contact met de GG & GD. De GG & GD nodigt de ouders uit voor een periodiek onderzoek door de schoolarts. Dit onderzoek gebeurt niet op school. De kinderen worden onderzocht en getest op o.a. gehoor, gezichtsvermogen en groei. De Ruimte heeft ook vaste contactpersonen bij de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en een vaste maatschappelijk werkster van MW die aan de school verbonden is.

Veiligheid

Stafleden en studenten dragen met elkaar zorg voor de fysieke, sociale, emotionele en mentale veiligheid op De Ruimte.

... Samen zorg dragen voor de fysieke en emotionele veiligheid ...

Fysieke veiligheid

De Ruimte biedt een avontuurlijke omgeving waar studenten van alles kunnen ondernemen, bijvoorbeeld in bomen klimmen of met gereedschap werken.

Certificaten

Alleen na instructie en aangetoonde vaardigheid krijgt de student een certificaat om met bepaalde apparaten te mogen werken, of bepaalde activiteiten te mogen doen. Leeftijd telt niet, wel de vaardigheid en het besef van de gevaren. Veel certificaten kennen een geldigheidsduur. Er wordt geregistreerd welke certificaten er aan welke studenten zijn verleend.

Mentaliteit

Om op het eigen oordeelsvermogen van de studenten te kunnen vertrouwen is een bepaalde mentaliteit nodig. Zowel studenten als begeleiders moeten zich van voorkomende gevaren bewust zijn. Begeleiders houden overzicht en weten waar de studenten zijn. Studenten kunnen gecontroleerd met risicovolle situaties in aanraking komen.

Daarnaast zijn er afspraken met de studenten over veiligheid, het rekening met elkaar houden en het veilig opbergen en gebruiken van materialen. Als er geen onnatuurlijke competitie tussen de studenten is, zijn ze niet in verleiding om iets te doen wat wel stoer staat maar wat ze eigenlijk niet durven. Studenten kunnen zonder gezichtsverlies zeggen dat ze iets eng vinden.

Praktisch

Op school zijn EHBO spullen aanwezig en er is altijd iemand met een BHV (bedrijfshulpverlening) diploma op de werkvloer. Dit diploma bestaat uit de onderdelen levensreddende hulp (EHBO), brandblussen en ontruiming. De brandweer heeft een gebruiksvergunning voor het gebouw afgegeven. De brandblussers worden regelmatig gecontroleerd en zo nodig vervangen. Er zijn nooduitgangen en er worden met de studenten regelmatig oefeningen gehouden voor ontruiming van de school bij brand.

Alleen de studenten van wie de ouders en de Schoolkring toestemming hebben gegeven voor een open-terreincertificaat, mogen onder schooltijd het schoolterrein verlaten. Studenten mogen met minimaal twee personen van het terrein af, en jonge studenten mogen dat alleen met iemand van 14 jaar of ouder; tenzij dat in het certificaat, dat door de ouders ondertekend dient te zijn, anders aangegeven wordt.

Emotionele en sociale veiligheid

Op De Ruimte lopen mensen van alle leeftijden door elkaar. Het beleid is er op gericht dat iedereen verantwoordelijkheid neemt voor het welbevinden van zichzelf en de ander.

Mentaliteit

Het is een verrijking voor de studenten dat iedereen wordt gerespecteerd in zijn anders zijn. Met de studenten wordt in 'peer'-groepen uitgewisseld en aan beeldvorming gedaan over je veilig voelen (zie ook, in de literatuurlijst: Gordon, Luisteren naar kinderen).

Op school is er emotionele ruimte om boos te zijn of te huilen (zie ook Solter, De taal van het huilen) zolang het veilig blijft voor anderen.

Begeleiders zijn pedagogisch sensitief ingesteld en hebben hun voelhoorns uitgestrekt voor sluimerende sociale of emotionele gevoelens van onveiligheid bij elke student. Als een student opeens afwijkend of opmerkelijk gedrag vertoont, of geen zin meer heeft om naar de school te komen, dan kan er met de sociale of emotionele veiligheid iets aan de hand zijn.

Praktisch

Bij een conflict tussen studenten onderling of tussen een student en een begeleider zullen zij eerst zelf naar een oplossing zoeken. Om dit proces goed te begeleiden worden principes van de Sociocratie en de Gordon-methode toegepast. Als een conflict niet door de betreffende personen kan worden opgelost, dan wordt de bemiddelingskring (BMK) ingeschakeld.

In Alle Dagen Pauze, het onderzoek van Linda Spaanbroek en Loes Nijland, wordt in het bijzonder het belang van welbevinden beschreven, en wordt aangetoond hoe de inrichting van De Ruimte tot hoger welzijn van de studenten leidt.

Leren

Leren is, net als ademen, een proces dat nooit stopt. Je leert overal en altijd, je hele leven lang. Studenten op De Ruimte leren van alles wat ze tegenkomen, omdat het functioneel is en omdat ze het leuk vinden.

Het aanbod bestaat uit alles wat er in de maatschappij te vinden is. Alle ontmoetingen met mensen die verschillende interesses hebben, alle omgangsvormen, letters en cijfers, alle aanwezige media en informatie, zowel binnen als buiten school, vormen het leerstof aanbod.

Een kind is altijd in ontwikkeling, is van nature nieuwsgierig en leergierig en genereert daarmee voor zichzelf de motivatie en interesse om van de omringende wereld te kunnen leren. In het document Schoolvisie is beschreven hoe het leren bij De Ruimte vorm krijgt, en hoe de ontwikkeling van de studenten begeleid en gevolgd wordt.

Volgen van ontwikkeling

Om inzicht te hebben in de ontwikkeling van de studenten maakt De Ruimte gebruik van een leerlingvolgsysteem, de digitale 'studentmonitor'. Het systeem is gebaseerd op persoonlijke streefdoelen die door De Ruimte geformuleerd zijn, en leergebieden die volledig in overeenstemming zijn met de door de overheid beschreven kerndoelen en eindtermen, zowel voor het primair onderwijs (PO) als voor het voortgezet onderwijs (VO).

...wij toetsen elkaar op de kwaliteiten, kennis en vaardigheden die we nodig hebben om te communiceren, te denken, te voelen, te redeneren en te ontwikkelen tot een zelfstandig en creatief mens ...

Studenten kunnen zelf hun eigen ontwikkeling volgen en bijhouden. De waarnemingen in het volgsysteem kunnen worden ondersteund door foto's die van verschillende leef- en leeractiviteiten gemaakt worden. Daarnaast zijn studenten in de gelegenheid om een eigen werkportfolio aan te leggen en bij te houden. Hierin bewaren zij werk waar ze trots op zijn of zaken die ze belangrijk vinden. Studenten die dat willen kunnen toetsen maken, teneinde ook langs die weg inzicht te krijgen in de ontwikkeling van hun kennis en vaardigheden.

Minimaal eenmaal per jaar wordt er met elke student een beeldvorming gedaan en heeft een staflid (de zgn. dossierhouder) een gesprek met de ouders, waarbij de student aanwezig is, over het welbevinden en de ontwikkeling van hun kind.

Alle belangrijke en vertrouwelijke gegevens van studenten, zoals werkportfolio's, verslagen van beeldvormingen, gesprekken met ouders, eventuele onderzoeken en toetsgegevens van voorgaande jaren, worden in het leerlingvolgsysteem vastgelegd.

Doorlopende leerlijn en voortgezet onderwijs

Vanuit de Schoolvisie is het onderwijs ingericht voor studenten van 4 tot 18 jaar. Dat betekent dat studenten zich hier op school kunnen voorbereiden op het starten van een beroepsopleiding, MBO, HBO, een studie aan een universiteit of een baan. Indien voor de beoogde vervolgopleiding een diploma noodzakelijk is, kan de student zich hier op De Ruimte op voorbereiden en vervolgens het betreffende staatsexamen doen op bijvoorbeeld VMBO, HAVO of VWO niveau.

Vervolg na De Ruimte en resultaten

De studenten werken op basis van een persoonlijk curriculum. De school heeft als doel dat de studenten tot en met hun 18de levensjaar kennis en vaardigheden kunnen ontwikkelen die nodig zijn om de volgende stap te maken, bijvoorbeeld naar een vervolgopleiding of werk. En dat studenten zich het nodige eigen maken, om in de maatschappij van morgen en in de toekomst hun weg te banen.

Bij De Ruimte worden de ontwikkelde kennis en vaardigheden en opgedane ervaringen vastgelegd in een leerlingvolgsysteem. Rapportage vindt plaats aan de hand van zeven persoonlijke streefdoelen, namelijk: zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, sociaal gedrag, zelfmotivatie, realistisch zelfbeeld, initiatiefrijk functioneren en welbevinden. Rapportage gaat over kringenwerk en/of of project activiteiten van de student. Tevens wordt de opgedane ontwikkeling op het gebied van cognitieve vaardigheden vastgelegd. Vanuit de door de overheid voor het basisonderwijs en voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs geformuleerde kerndoelen en eindtermen worden de opgedane ervaring, kennis en vaardigheden gevolgd binnen de verschillende leerdomeinen, zoals Nederlands, Engels, Rekenen en Wiskunde, Mens en Maatschappij, Mens en Natuur, Kunst en Beweging.

In de Schoolvisie zijn streefdoelen en leergebieden uitgebreid beschreven.

De meeste scholen voor voortgezet onderwijs verlangen, naast een onderwijskundig rapport en een advies van de schoolleiding, dat er een vorm van toetsing heeft plaatsgehad. Studenten die naar een school voor voortgezet onderwijs willen, krijgen een beeldvorming en aanbeveling van de school mee. Daarnaast kunnen studenten ervoor kiezen om een CITO, NIO of GIVO toets te doen om te kijken waar ze staan in hun ontwikkeling.

Voor het voortgezet onderwijs en de voorbereiding op het vervolgonderwijs of een werkplek in de maatschappij zijn er in Nederland ruim 20 mogelijke eindexamenvakken. Per eindexamenvak heeft de overheid eindtermen beschreven. Tevens heeft zij profielen gedefinieerd, waarbij een aantal (7, 9 of 10) vakken bijeen zijn gezet die voor een bepaalde beroepsgroep of studierichting het bijbehorende diploma oplevert.

De student op De Ruimte kiest een mogelijke vervolgopleiding en bereid zich vervolgens voor om aan de toelatingseisen daarvan te voldoen. Hij maakt daarvoor een plan dat eventueel meer jaren beslaan kan, een jaarplan en een weekagenda. De benodigde informatie kan via internet en vanuit de informatie die de opleidingen ons toesturen worden ingewonnen.

Voor een vervolgstudie op de universiteit bestaat sinds kort het alternatief van het behalen van internationaal erkende 'A-level' examens. Dit is een Europese startkwalificatie voor universitair onderwijs en heeft als voordeel dat er per opleiding slechts drie vakken op het vereiste niveau behaald dienen te worden.

... Ze zijn gemotiveerd en kennen hun kwaliteiten ...

Resultaten van onderwijs bij De Ruimte

De school voldoet aan de kwaliteitseisen voor basis- en voortgezet onderwijs. Op dit moment zijn gegevens over de uitstroom van ruim 100 studenten beschikbaar. Onderzoek naar de afgelopen drie jaar laat zien dat studenten, op verschillende leeftijden, bovengemiddeld naar vervolg onderwijs doorstromen. Studenten vinden aansluiting naar regulier voortgezet onderwijs, MBO, HBO of universiteit. Er zijn ook studenten die ervoor kiezen om (eerst) te gaan werken en/of reizen.

Godsdienstonderwijs

De Ruimte heeft als levensbeschouwelijke richting van onderwijs een algemeen bijzonder uitgangspunt. Dit houdt in dat de school geen specifieke geloofsovertuiging aanhangt. Wel is elke student vrij om ieder geloof aan te hangen. Er zijn diverse boeken over verschillende religies en levensbeschouwelijke filosofieën aanwezig. Mocht er behoefte zijn aan informatie over andere overtuigingen dan wordt dit opgezocht en kan het gewenste materiaal in overleg worden aangeschaft. Als er vanuit de studenten vraag is naar godsdienstonderwijs dan wordt dit verzorgd.

Gymnastiek en beweging

Elke week is er een gymzaal gehuurd en een docent Lichamelijke Vorming aanwezig.

Aanname van studenten

Naar school gaan bij De Ruimte is niet te vergelijken met naar school gaan op een reguliere school. Er is in positieve zin sprake van een grote uitdaging voor zowel de student, de ouders als de school. Als ouders kies je voor een brede (volledige) ontwikkeling van je kind en als kind wordt ook van je gevraagd dat je vanuit jezelf een bewuste keuze maakt. Je laat de gebaande wegen van het reguliere onderwijs achter je.

Een voorwaarde voor een succesvolle tijd bij De Ruimte is dat de ouders achter het concept staan en daarvoor ook bereid zijn hun houding en overtuigingen ten aanzien van opvoeding zo nodig bij te stellen. We voeren daarom altijd een persoonlijk gesprek ter kennismaking en om samen vast te stellen of een keuze voor De Ruimte vanuit vrijheid gemaakt wordt. Als uit het gesprek zou blijken dat de aankomende student extra zorg nodig heeft, dan vindt tijdens de kijkdagen overleg plaats binnen de stafkring en de Schoolkring om samen te kijken of en hoe die zorg geboden kan worden.

Als eerste vinden wij het belangrijk dat de student zelf duidelijk aangeeft dat hij hier op school wil zijn. Daarna volgt de kijkperiode van een maand, met als doel om met elkaar kennis te maken. Dat betekent dat de nieuwe student kennis maakt met de school als leergemeenschap, en dat de school kennis maakt met de nieuwe student. Even belangrijk is het dat de ouders kennis maken met de school en het onderwijsconcept van de school.

Na de kijkperiode vindt er in de Schoolkring een beeldvorming (reflectie) moment over de kijkstudent plaats. De kijkstudent geeft zelf ook aan wat zijn beeld is en of hij graag op school wil komen. De Schoolkring geeft na de ronde beeldvorming consent of geen consent voor de betreffende kijkstudent. Daarna vindt, in de pedagogische driehoek: de kijkstudent, de ouders en (vertegenwoordigers van) de school, het evaluatiegesprek plaats. Als de Schoolkring consent heeft gegeven en in het evaluatiegesprek ook door ouders, kijkstudent en vertegenwoordigers van de school consent wordt gegeven, dan kan de nieuwe student worden ingeschreven. Dit betekent dat de pedagogische driehoek het vertrouwen uitspreekt dat binnen het onderwijsconcept van De Ruimte de student kan leren en zich ontwikkelen.

In- en uitschrijven

Als besloten is de student op De Ruimte in te schrijven wordt er door de school en door de ouders een kennisgeving van inschrijving ingevuld en ondertekend. Deze kennisgeving sturen we naar:

- de leerplichtambtenaar van de gemeente Soest;
- de leerplichtambtenaar van de gemeente waar de student woont;
- en, indien van toepassing, de directeur van de school waar de student op heeft gezeten.

Wij verzorgen deze administratie. Het uitschrijven op de oude school gebeurt daarmee ook automatisch. Het is belangrijk dat ouders niet zelf hun kind uitschrijven op hun oude school, dit wordt door ons gedaan nadat de student officieel bij De Ruimte is ingeschreven.

Rol van de ouders

Ouders zijn een belangrijke bron van informatie voor de stafleden om de studenten optimaal te kunnen begeleiden. Om deze bron voor de school te ontsluiten is regelmatig contact tussen ouders en school wenselijk.

... Ouders weten het meest over hun eigen kinderen ...

Oudergesprekken binnen de pedagogische driehoek

Naast het kennismakingsgesprek en het evaluatiegesprek vindt er minimaal een keer per jaar, meestal in het voorjaar, een gesprek binnen de pedagogische driehoek plaats. Studenten zijn in principe bij dit gesprek aanwezig. Dit gesprek duurt ongeveer drie kwartier en vindt op school plaats. Daarnaast kunnen ouders, stafleden of de student zelf, als daar aanleiding voor is, ook een pedagogisch driehoekgesprek aanvragen.

De Ouderkring

Regelmatig zijn er bijeenkomsten van de Ouderkring. Dit is een gelegenheid om ervaringen, inspiratie en informatie uit te wisselen over wat je als ouder tegenkomt als je kind bij De Ruimte naar school gaat. De Ouderkring wordt door ouders vormgegeven.

Dagelijks contact

Ouders kunnen bij het naar school brengen van de studenten tot 9.15 uur op school zijn en een kopje koffie of thee drinken. Dit is tevens een mogelijkheid om begeleiders te spreken of een afspraak te maken. Als het nodig is dat uw kind eerder dan 15.00 uur wordt opgehaald, dan kan dat in overleg met één van de begeleiders. Bij het ophalen van het kind / de kinderen vragen wij de ouder(s) het kind te helpen met het afronden van de activiteit waar het mee bezig is, en te proberen binnen één kwartier het schoolterrein te verlaten.

Ouderbijdrage

De ouderbijdrage voor school en BSO staat op de website. De BSO is tot de leeftijd van 13 jaar een verplicht onderdeel van de school. De ouderbijdrage is geheel verschuldigd voor het schooljaar, of bij inschrijving gedurende het schooljaar naar rato. De jaarlijkse bijdrage kan ineens vooraf of in maandelijkse termijnen vooraf (via incasso) worden voldaan. Indien gekozen wordt voor het voldoen in maandelijkse termijnen dan wordt ook eenmalig één termijn als borg geïncasseerd. Alleen als aan de betalingsverplichting is voldaan, kan de student toegang tot de school worden verleend.

Informatievoorziening

Elke woensdag wordt er een nieuwsbrief gemaakt, “De Ruimte InZicht”, met belangrijke data, bijzonderheden en verslagen van activiteiten op school. Deze wordt per email verzonden.

Op het prikbord in de gang van de school en via een interne website kunnen de notulen van de Schoolkring, Stafkring, Bestuurskring en de Kring van Afgevaardigden (KvA) gelezen worden. Nieuwe afspraken die in de Schoolkring zijn gemaakt hangen ook op het prikbord in de gang. Daarna worden de afspraken in de map met regels en afspraken opgenomen.

Regelmatig zijn er festiviteiten die na aanmelding voor introducé(e)s (met Schoolkring consent) en voor broers/zussen en ouders van de studenten toegankelijk zijn. Ook op de zgn. Klusdagen, veelal in het weekeinde, is er voor de ouders veel gelegenheid voor onderlinge interactie, ontmoeting en gesprek.

Procedure voor schorsing en verwijdering (time-out)

Schorsing en verwijdering van een student zijn maatregelen om wangedrag, wat heeft geleidt tot onveilige situaties voor de student en/of zijn omgeving, veilig te stellen. Deze zaken worden zorgvuldig in de Bemiddelingskring (BMK) onderzocht, en in het Zorg voor Welzijn team besproken. Ze vinden bij hoge uitzondering plaats. Uitgangspunt is dat studenten aanspreekbaar zijn op hun gedrag en samen voor een veilige leeromgeving zorg kunnen dragen. Ouders worden in voorkomende gevallen direct geïnformeerd en in de procedure betrokken. Samen met student en ouders wordt een schorsing besproken en wordt gezocht naar mogelijkheden om de situatie te herstellen en herhaling te voorkomen.

Het inschakelen van externe professionele hulp kan een onderdeel zijn van de gewenste vervolg acties.

Schorsing (time-out)

Studenten horen zich aan de regels en afspraken te houden, zoals deze in de Schoolkring zijn gemaakt. Op school zijn deze afspraken in te zien in de map met regels en afspraken. Als een student zich regelmatig niet aan regels en afspraken houdt, en daarmee een bedreiging voor de veiligheid op school vormt, kan het voorkomen dat een student op advies van de BMK een time-out krijgt. Het besluit tot een time-out wordt in een gesprek met de ouders en de betreffende student uiteengezet. Voordat de student op school terugkeert worden er schriftelijk vastgelegde afspraken gemaakt om nieuwe problemen te voorkomen. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd.

Een tijdelijke schorsing moet gezien worden als een mogelijkheid voor de student om zich opnieuw te beraden of hij hier op school wil zijn, en op de vraag welke consequenties en verantwoordelijkheden daarmee verbonden zijn.

Verwijdering

Definitieve verwijdering gebeurt uitsluitend na een tijdelijke schorsing en na behandeling in de BMK, gesprekken binnen de pedagogische driehoek en in samenwerking met het team Zorg voor Welzijn. De ouders worden van de verwijdering schriftelijk op de hoogte gebracht. Het Zorg voor Welzijn team communiceert direct met de betreffende leerplichtambtenaar indien er mogelijk een definitieve schorsing aankomt. De school helpt om een nieuwe school voor de student te vinden.

In een breder kader bekeken kan ook het gedrag van ouders, bij het niet nakomen van bijvoorbeeld financiële of sociale verplichtingen, leiden tot opschorten of beëindigen van de overeenkomst tussen de ouder(s) en de Stichting, waarbij schorsing of verwijdering van de student het gevolg zal zijn.

De organisatie van de school

Als rechtsvorm is gekozen voor een stichting, gebaseerd op het principe van Sociocratische besluitvorming.

Sociocratie

Beslissingen binnen de school worden op Sociocratische wijze in de Schoolkring genomen, die daar een ruim mandaat voor heeft. Deze manier wordt al eeuwen in diverse niet-westerse culturen gebruikt, en wordt thans ook steeds vaker in de Westerse samenleving toegepast.

Bij deze vorm van beslissen tellen de stemmen van alle aanwezigen door middel van consent. Consent betekent dat er geen overwegend bezwaar bestaat dat met argumenten onderbouwd kan worden. Wanneer dit wel het geval is, wordt er gezamenlijk beeld en mening gevormd totdat het bezwaar weggenomen is, dan wel wordt het voorstel verder uitgediept en komt de kring tot een nieuw voorstel waar wel draagvlak voor is, en consent aan gegeven kan worden.

De persoon met overwegend bezwaar dient ook een bijdrage te leveren aan het vinden van een oplossing waardoor het bezwaar wordt opgeheven. Op deze manier is er geen strijd. Er ontstaat ruimte om gehoord te worden en er is ruimte om naar elkaar te luisteren. Er wordt gebruik gemaakt van ieders gezichtspunt en de beslissing met gedragen consent ontstaat vanwege dit proces. Het besluit wordt gedragen door iedereen, en zo kun je elkaar aanspreken op dit gezamenlijk gedragen besluit.

... De Ruimte om naar elkaar te luisteren ...

De Sociocratische methode en organisatie in school

Op De Ruimte wordt uitgegaan van Sociocratische besluitvorming, zowel op organisatorisch als op pedagogisch en didactisch vlak. Hieronder een beschrijving, zoals deze op De Ruimte is vormgegeven.

Doel

Uitgaan van een Sociocratische schoolorganisatie betekent dat we een verandering of ontwikkeling in de school tot stand brengen die gezamenlijk gedragen wordt. Vanuit de situatie zoals die nu is, en in respect voor alles en allen die daarbij betrokken zijn.

Sociocratie is gericht op de vorming van beleid, en niet in alle gevallen op de uitvoering daarvan. Voor de uitvoering van een besluit of beleid kan een hiërarchische werkvorm worden gekozen.

Resultaat

Een situatie van gelijkwaardigheid waarin de kracht van het delen van gezichtspunten wordt ervaren en waar besluiten met een grote mate van gezamenlijkheid worden gedragen. De wens en het vermogen om verantwoordelijkheid te nemen, wat leidt tot zelfsturing.

Grondhouding

Door vanuit gelijkwaardigheid te leren luisteren, spreken en handelen wordt verantwoordelijkheid verworven. Door verantwoordelijkheid te nemen wordt vrijheid ervaren.

De Motie (een voorstel)

Om in een kring of in de school iets (nieuws) te organiseren of te initiëren wordt een motie (een voorstel) ingediend. Dit verloopt volgens de volgende procedure:

1. Zet de motie op het daarvoor gemaakte formulier;
2. Schrijf je naam op en wat je wilt;
3. Geef een korte argumentering;
4. Maak, indien nodig, een begroting van de kosten en/of baten;
5. Maak de motie openbaar via goedkeuring van de motie door de secretaris van de Schoolkring.

Vervolgens wordt de motie in de vergadering gebracht, volgens de volgende procedure:

1. Beeldvorming
    a. De voorzitter leest de motie voor en vraagt of er verduidelijkende vragen zijn;
    b. De voorzitter vraagt of er beeldvorming nodig is en zo ja, start het rondje.
2. Meningsvorming
    a. De voorzitter vraagt of er meningsvorming nodig is en en zo ja, start het rondje.
3. Besluitvorming
    a. De voorzitter formuleert een voorstel voor een besluit;
    b. De voorzitter vraagt consent voor het voorstel.
4. Bezwaar
    a. Indien er bezwaar is, dan komt de betreffende persoon met een nieuw voorstel;
    b. De voorzitter kan eventueel voorstellen terug laten gaan naar beeldvorming of meningsvorming, indien het proces een dusdanige wending heeft genomen;
    c. Is er geen overwegend bezwaar, dan is er consent.

Nadat door alle aanwezigen consent gegeven is, wordt het besluit in de notulen van de vergadering vastgelegd.

De Schoolkring beschrijft de verantwoordelijkheid, taken en bevoegdheden voor uitvoering, aan diegene(n) die zich aan de uitvoering van de motie verbinden.

Gedragsregels

Je stelt alleen vragen over de motie omdat je de motie nog niet (helemaal) snapt. Je geeft dan nog geen beeld of mening weer.

Gedurende een rondje wordt steeds maar door één persoon gesproken, de anderen luisteren zonder verbaal of lichamelijk te reageren. Eventueel kan voor verduidelijkende vragen, middels het opsteken van je hand, aan de voorzitter het woord worden gevraagd.

De beeldvorming is gericht op het doel en belang van de motie. Wat wil er gerealiseerd worden, hoe ziet dat er uit en welk effect heeft dat op de school of de toekomst.

Tijdens de meningsvorming geeft ieder zijn mening over de realisatie van de motie.

Het consentbeginsel regeert de besluitvorming. Dat betekent dat een besluit wordt genomen tenzij er een overwegend en beargumenteerd bezwaar is. Daarbij bestaat de afspraak dat de inbrenger van een overwegend bezwaar ook meewerkt aan de formulering van een verbeterd voorstel. Een overwegend bezwaar is geen veto, maar staat in dienst van de motie en wat er bereikt wil worden. Consent is geen 'consensus', het betekent dat er 'geen overwegend bezwaar' is. De toetsvraag bij een consent kan zijn: zijn wij (ben ik) in staat om het besluit op te volgen en/of uit te voeren.

In de werkwijzer van de kring is beschreven wat het doel en eventueel het mandaat, taken en verantwoordelijkheden van de kring zijn. Een mandaat is een te onderscheiden beslis domein. In de werkwijzer staat verder beschreven hoe de kring is samengesteld, wat de middelen zijn en hoe de doelen bereikt of nagestreefd gaan worden.

Als een motie het mandaat van de kring overstijgt dan moet de motie voorgelegd worden aan de kring die wel het mandaat heeft.

Schoolkring

De Schoolkring is "hoofd en hart" van de school. De Schoolkring vormt het dagelijks bestuur van de school. Alle studenten en stafleden (begeleiders, leerkrachten en docenten) zijn lid van de Schoolkring en hebben een gelijkwaardig stemrecht. In de Schoolkring krijgen de school, de minimaatschappij en het onderwijs inhoudelijk vorm.

De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de Schoolkring richten zich op:

- Organiseren van de dagelijkse gang van zaken in de school;
- Ingebrachte moties van de leden van de Schoolkring behandelen en, via de Sociocratische methode, tot een besluit brengen;
- Organiseren van de inrichting van het onderwijs, ten aanzien van leermiddelen, het schoolterrein en het gebouw;
- Het beheren van het budget voor schoolmiddelen;
- Het creëren en handhaven van een veilige leeromgeving door middel van het maken, aanpassen of afschaffen van school afspraken;
- Het aannemen van nieuwe studenten, stafleden en gastdocenten.
- Het bestendigen van (herschreven) beleid.

Bestuurkring

Het stichtingsbestuur is formeel het bevoegde gezag en heeft, via de Schoolkring (met als onderdeel daarvan de stafkring), de uitvoering van de inrichting van het onderwijs gedelegeerd.

Het bestuur heeft als belangrijkste taken:

- Zorgen voor een gezonde financiële situatie;
- Zorgen voor een goede huisvesting;
- Zorgen voor afstemming met de overheid en de Inspectie van het Onderwijs.
- Mede sturing geven aan het schoolproces via de daarvoor benoemde kritische processen van de school, zoals hierboven (onder Stafkring) benoemd.

Ouderkring

De Ouderkring bestaat uit de ouders van de school. De Ouderkring wordt door ouders geïnitieerd en vormgegeven. De kring komt ongeveer eens in de maand bij elkaar.

Taken en verantwoordelijkheden van de Ouderkring zijn:

- Nieuwe ouders met het democratisch onderwijs bekend te doen geraken;
- Inspiratie, ondersteuning en ervaringen met elkaar delen;
- Ideeën, reflecties en (via moties) suggesties voor verbeteringen op school inbrengen;
- Het verkennen van opvoedkundige vraagstukken in relatie tot het democratisch onderwijs en de opvoeding;
- Verdieping in gerelateerde onderwerpen, door middel van lezingen en workshops tijdens speciale Ouderkring bijeenkomsten;
- Formele medezeggenschap verzorgen;
- Goedkeuring hechten aan begroting en financieel jaarverslag;
- Meewerken op de Klusdagen;
- Mee helpen in de organisatie en aan uitvoering van jaarfeesten en excursies;
- Goed over de school spreken.

De Ruimte heeft de medezeggenschap geregeld middels de Ouderkring (zie hierboven).

Klachten

Het klachtrecht is bedoeld om onvrede over gebeurtenissen in de school in te brengen in de organisatie of het proces van beleidsvorming, opdat deze een input kan zijn voor verbetering van het onderwijs en de organisatie.

De wet stelt ouders en personeelsleden in staat om klachten in te dienen over gedragingen en beslissingen van bestuur en/of personeel. Als u klachten heeft over de gang van zaken op school kunt u terecht bij Margo Bruins (algemeen), Dorianne de Groot (Primair Onderwijs) en Ruud van Middelaar (Voortgezet Onderwijs). Indien nodig wordt iemand uit het bestuur bij dit proces betrokken.

Bijlage 1: 'intern klachtenreglement' beschrijft in detail hoe er omgegaan wordt met klachten op De Ruimte.

Literatuurlijst

Deze alfabetische literatuurlijst bestaat uit een serie boeken en brochures die als inspiratie dienen voor de onderwijskundige visie van De Ruimte.

- Appleton M., *Summerhill A Free Range Childhood.* Gale Centre Publications, U.K., Amazon.UK, ISBN 1870258460. Dit boek is ook in het Nederlands vertaald.
- Cornelis, A. (1990 1e druk) *De logica van het gevoel.* Amsterdam, Essence.

  ISBN: 90 72258 02 9
- Cornelis, A (1999) *De vertraagde tijd.* Amsterdam, Essence. ISBN: 90 72258 03 7
- Decroly, O. (1967) *Decroly en de Decrolyschool.* W. A. van Liefland.
- Emst, A. (2000) *Koop een auto op de sloop.* APS.
- Endenburg G., *Kennis, Macht en Overmacht.* Eburon, 1998, ISBN 90 5166 667 5
- Freire, P. (1982) *Pedagogie van de onderdrukten.* Baarn, In Den Toren Athos. ISBN: 90 6074 452 7
- Gordon T., *Luisteren naar kinderen.* Elsevier-Amsterdam/Brussel, ISBN 9010016153
- Greenberg, D. e.a., diverse vertalers (2003) *De vrijheid van Sudbury Valley.* Samenstelling van teksten uit diverse boeken die gerelateerd zijn aan de principes van democratisch onderwijs, naar het voorbeeld van de Sudbury Valley School in Boston, MA (Verenigde Staten).
- Janssen M., *De geur van koekjes.* Utrecht APS, Bestelnummer 202801
- Kamp J., *Het kan wel.* Lemniscaat, ISBN 9056371207
- Knoope, M. (1998), *Creatiespiraal.* Nijmegen KIC, ISBN 9080467715
- Letschert, Jos F.M. (2005) *Een kwestie van vraag en aanbod.* Den Haag, Deltahage. ISBN: 90 329 2220 3
- van Mourik, M., (2010) *Leren? Natuurlijk!* Een praktijk voorbeeld voor democratisch onderwijs. Wageningen, DBB Special Products. ISBN/EAN: 978-90-78903-04-7
- Ritzen, R. (2004) *Filosofie van het onderwijs.* Budel, DAMON. ISBN: 90 55 73 463 2
- Rogers, C. R. (1971) *Leren in Vrijheid.* Haarlem, De Toorts. ISBN: 90 6020 094 2
- Spaanbroek, L. en Nijland, L. (2005) *Alle dagen pauze.* Universiteit Leiden, doctoraal scriptie
- Stevens L., *Overdenken en Doen.* (Een pedagogische bijdrage aan adaptief onderwijs)
- PMPO 1997 (Deze brochure is niet meer te bestellen)
- Stevens, L. (2004) *Zin in school.* Meppel, Giethoorn ten Brink. ISBN: 90 6508 529 7
- Wild R., *In vrijheid leren.* Altamira, 1986, ISBN 9069632780 (Dit boek is niet meer te bestellen)

Bijlage 1 - Intern Klachtenreglement ~ De Ruimte

Op De Ruimte kunnen medewerkers onderling elkaar openlijk aanspreken en/of naar de bemiddelingsKring (MBK) en/of naar de stafbeleidkring (SBK) om een situatie bespreekbaar te maken.

De BMK is een orgaan binnen school waar bemiddeld wordt tussen personen. Via het invullen van een formulier worden klachten/situaties behandeld in de BMK. De BMK faciliteert een proces waarbij de situatie besproken wordt en er wordt gekeken wat er nodig is om een situatie op te lossen en in het vervolg te voorkomen, dit wordt geregistreerd en ter mee weten en consent in de wekelijkse schoolkring gedeeld. Wanneer een situatie zich niet opgelost of raakt aan (on)veiligheid kunnen Stafleden, (gast)docenten en pedagogisch medewerkers contact zoeken met het Zorg voor Welzijn team, de vertrouwenspersoon verbonden aan school, het bestuur of Veilig Thuis. Zie voor contactgegevens aanspreekpersonen het informatie boekje van school of http://www.vooreenveiligthuis.nl/.

Studenten kunnen bemiddeling vragen als iemand : zich niet aan de schoolafspraken houdt, bij een conflict- of klacht d.m.v. het betrekken van mede student en/of staflid. Als de situatie niet opgelost kan worden op de werkvloer dan wordt de situatie verder gebracht naar de Bemiddelings-Kring. Studenten kunnen afhankelijk van de klacht en situatie ook terecht bij hun dossierhouder, Het Zorg voor Welzijn team, de vertrouwenspersoon, het bestuur of Veilig Thuis.

Ouders van de studenten en Peuters kunnen altijd met hun vragen/klachten terecht bij de stafleden en pedagogisch medewerkers of de vertrouwenspersoon. Ook kunnen ze in de ouderkring een agendapunt inbrengen om een situatie of klacht naar voren te brengen of het bestuur aanschrijven. Contactgegevens van de aanspreek personen staan in informatieboekje van school.

De Ruimte heeft verder in het kader van de Wet kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkenen. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht schriftelijk ingediend worden bij de klachtenfunctionaris van het bestuur. Contactgegevens zijn te vinden in het informatie boekje van school.

Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en 'mediation' bij Klachtloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag. www.klachtenloket-kinderopvang.nl of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl. Of bij een acuut onveilige situatie kan contact gezocht worden met Veilig Thuis : http://www.vooreenveiligthuis.nl/

1. Voortraject klacht

Als een ouder een klacht heeft gaat de organisatie er van uit dat deze zo spoedig mogelijk met de betrokke(n) besproken wordt. Het aanspreekpunt is daarmee in beginsel de dossierhouder of pedagogisch medewerker op de peutergroep.

Mocht dit niet leiden tot een oplossing, dan kan de klacht worden besproken met een lid van het Zorg voor Welzijn team. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een klacht schriftelijk ingediend worden bij de klachten functionaris van het bestuur.

2. Indienen klacht

Een klacht dient schriftelijk te worden ingediend. De klacht dient binnen een redelijke termijn na ontstaan van de klacht ingediend te zijn, waarbij 2 maanden als redelijk wordt gezien. De klacht wordt voorzien van dagtekening, naam en adres van de klager, eventueel de naam van de persoon op wie de klacht betrekking heeft plus een omschrijving van de klacht.

Mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen, dan treedt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking. Deze klachtenprocedure wordt daarmee afgesloten. Neem dan contact op met http://www.vooreenveiligthuis.nl/

3. Behandeling klacht

3.1 Het bestuurslid dat klachtenfunctionaris is draagt zorg voor de inhoudelijke behandeling en registratie van de klacht.

3.2 De klachtenfunctionaris bevestigt schriftelijk de ontvangst van de klacht aan de ouder.

3.3 De klachtenfunctionaris houdt de klager op de hoogte van de voortgang van de behandeling van de klacht.

3.4 Afhankelijk van de aard en inhoud van de klacht wordt een onderzoek ingesteld.

3.5 Indien de klacht gedragingen van een persoon betreft, wordt deze persoon in de gelegenheid gesteld mondeling of schriftelijk te reageren.

3.6 De klachtenfunctionaris bewaakt de procedure en termijn van afhandeling. De klacht wordt zo spoedig mogelijk afgehandeld, tenzij er omstandigheden zijn die dit belemmeren. In dat geval brengt de klachtenfunctionaris de klager hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte. De klacht wordt in ieder geval binnen een termijn van 6 weken afgehandeld.

3.7 De klager ontvangt een schriftelijk en gemotiveerd oordeel over de klacht, inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen zijn gerealiseerd.

4. Externe klachtafhandeling

4.1 Indien interne klachtafhandeling niet leidt tot een bevredigende oplossing of uitkomst, heeft de ouder de mogelijkheid zich te wenden tot het Klachtenloket Kinderopvang of de Geschillencommissie.

4.2 De ouder kan zich rechtstreeks wenden tot de Geschillencommissie indien van de ouder redelijkerwijs niet kan worden verlangd dat hij onder de gegeven omstandigheden een klacht bij de houder/het bestuur indient.

4.3 Ook als de klacht niet binnen zes weken tot afhandeling heeft geleid, kan de klacht worden voorgelegd aan de Geschillencommissie.

4.4 De klacht dient binnen 12 maanden, na het indienen van de klacht bij *organisatie,* aanhangig gemaakt te zijn bij de Geschillencommissie.

Bijlage 2 - Pedagogisch Beleid en Werkplan ~ BSO De Ruimte

Inleiding

Op de Ruimte is BSO geïntegreerd in de school(tijd). De Ruimte werkt conform Convenant Kwaliteit Kinderdagverblijven en naschoolse opvang.

Het pedagogisch beleid bevat uitgangspunten voor het pedagogisch handelen op democratische school en buitenschoolse opvang De Ruimte Onderdeel van de pedagogische visie van democratische school de Ruimte is dat kinderen de hele dag spelen en leren, dus ook voor en na schooltijd en in het weekeinde.

Belangrijk uitgangspunt voor het vormgeven van BSO de Ruimte is dan ook het zien van de doorloop in activiteiten en leerlijnen (longitudinale planning van leerstof) van kinderen die cumulatief zijn (wat later komt veronderstelt, sluit aan bij en bouwt voort op wat eerder is gedaan) aansluiten en zijn afgestemd op de (leer) activiteiten op de democratische school en BSO de Ruimte.

Pedagogische doelstelling

BSO de Ruimte gaat uit van dezelfde doelstellingen en pedagogiek als de school. Op democratische school en BSO De Ruimte ontwikkeld de student zijn eigen activiteiten, op basis van het principe van gelijkwaardigheid, verantwoordelijkheid en vrijheid.

Het pedagogisch beleid van De Ruimte is gestoeld op de fundamentele aanname dat alle mensen het recht hebben hun unieke talenten te ontwikkelen; alle mensen van nature actief en nieuwsgierig zijn en een natuurlijke drang tot ontwikkeling hebben; dat (leer) activiteiten vormgeven en ontwikkelen het meest efficiënt en effectief is wanneer een kind dit vanuit intrinsieke motivatie doet; dat intrinsieke motivatie leidt tot een groter doorzettingsvermogen, een betere prestatie, meer creativiteit, meer vitaliteit en een hoger zelfvertrouwen wat uiteindelijk leidt tot een hoger welbevinden [1].
Het actief tot stand brengen van levensgeluk is (ook) het ultieme streefdoel van democratische school, BSO en Peutergroep De Ruimte. Begeleiders (competente pedagogisch medewerkers) op democratische school, BSO en peutergroep de Ruimte beschikken over de nodige ervaring en expertise om kinderen de pedagogische begeleiding te bieden ze nodig hebben.
Wij gaan er van uit dat een kind in een veilige en ondersteunende omgeving in staat is de eigen ontwikkeling vorm te geven. De vrijheid om die eigen ontwikkeling vorm te geven is cruciaal. Daarnaast zijn wij er van overtuigd dat een mens, een kind, bewegingsvrijheid nodig heeft om aan zijn of haar natuurlijke behoefte tot bewegen te kunnen voldoen.
De vrijheid tot ontwikkeling is niet gebonden aan leeftijd. Ook jonge kinderen zijn in staat aan te geven waar zij behoefte aan hebben en wat voor hen nodig en goed is om evenwichtig op te groeien. Door vanaf zeer jonge leeftijd gehoord te worden, serieus genomen te worden en te mogen mee beslissen, leert het kind hoe het een volwaardig lid binnen de maatschappij wordt. De school functioneert en is ingericht als een minimaatschappij door een kind gelijkwaardigheid en vrijheid te bieden, krijgt het de kans zich in eenheid te ontwikkelen en op jonge leeftijd te leren verantwoordelijkheid te nemen en keuzes te maken. Alleen door het mens zijn van het kind te koesteren, kan het zichzelf leren kennen, zijn eigen talenten ontdekken en zijn potentie ten volle benutten.

BSO-basisgroepen en BeroepsKracht Ratio (BKR)

De Ruimte is een integraal kind centrum (IKC) in ontwikkeling. De Ruimte is een stichting met een school voor basis en voortgezet onderwijs gekoppeld aan de buitenschoolse opvang (BSO). Door deze opzet wordt voorzien in een doorlopende leerlijn voor kinderen van 2 tot 20 jaar. Dat betekent dat de overgang van school naar BSO zonder drempel is en dat de overgang van basis naar voortgezet onderwijs doorlopend is. De school- en BSO-tijden zijn formeel gescheiden, maar voor de beleving van de kinderen is er geen onderscheid. Activiteiten starten op verschillende momenten en kunnen vanuit de schooltijd doorlopen in de BSO-tijd. Alle kinderen op De Ruimte (school en BSO) worden aangesproken als student. Omdat school en BSO geïntegreerd zijn, zowel in tijd als in fysieke ruimte, zijn er tijdens de BSO tijden ook voortgezet onderwijs studenten, vanaf 13 jaar, aanwezig. Deze studenten nemen geen BSO af en vallen onder de begeleiding van de leerkrachten van het voortgezet onderwijs.

Op BSO De Ruimte zitten alleen kinderen die ook op de school De Ruimte zitten. Er komen dus geen kinderen van andere scholen naar deze BSO. Wij hebben daarom ook niet te maken met het halen van kinderen van andere locaties. De kinderen komen in de ochtend naar school en vanaf 14 uur verandert de school in BSO, waarbij de overgang voor de kinderen naadloos is.

Voor de BSO groepsindeling hanteren wij de BKR zoals voorgeschreven in de wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK). Deze richtlijnen wijzigen voortdurend en ons beleid wordt altijd direct aan gepast als de voorschriften daar aanleiding toe geven. Op het moment van dit schrijven zijn de ratio's als volgt:

- Één basisgroep van 4 tot 7 jaar bestaat uit maximaal 20 kinderen onder begeleiding van twee beroepskrachten;
- Één basisgroep van 8 tot 10 jaar, bestaat uit maximaal 24 kinderen onder begeleiding van twee beroepskrachten;
- Één basisgroep van 11 tot 12 jaar bestaat uit maximaal 24 kinderen onder begeleiding van twee beroepskrachten.

Als de overheid in de toekomst andere ratio voorschrijft zullen wij die volgen en zo snel als mogelijk aanpassen in dit document.

Aan het begin van schooljaar 2020-2021 betekent dit dat wij drie basisgroepen: basisgroep 1 met 18 kinderen, basisgroep 2 met 18 kinderen, basisgroep 3 met 17 kinderen. Basisgroep 1 en 2 hebben een eigen BSO ruimte, zij bevinden zich fysiek in domein 1, afgescheiden van de rest van de school. Basisgroep 3 bevindt zich in domein 2 van de school en hebben daar een ruimte waarbij zij ook oudere kinderen, tot 15 jaar, ontmoeten. Voor groep 1 en 2 is het van belang dat zij veilig in hun eigen ruimte kunnen zijn en daar zullen alleen andere kinderen komen onder toezicht van de beroepskrachten en ten behoeve van activiteiten waar de oudere kinderen een helpende hand bieden. Voor groep 3 is de samenkomst met oudere kinderen vanuit de school een natuurlijke voortzetting voor hun ontwikkeling richting het voortgezet onderwijs. Zij zijn gelijk gestemd, leeftijds gelijkwaardig en leren veel van de iets oudere kinderen. Daarnaast biedt de sociale cohesie in domein 2 extra veiligheid doordat de kinderen van verschillende leeftijden (11-15) voor elkaar zorgen en samenwerken en samen spelen. Deze werkwijze is afgestemd met de ouders, de ouders onderschrijven deze pedagogiek en geven hun toestemming voor het ontmoeten van de BSO kinderen met de iets oudere kinderen die geen BSO afnemen.

Voor de BSO en de hele school geldt dat de leeftijdsmix zorgt voor extra geborgenheid en veiligheid. Oudere studenten werken actief mee in de begeleiding van de jongere studenten en omgekeerd heeft de aanwezigheid van jonge studenten een passend en socialiserend gedrag bij de oudere studenten. We dragen gezamenlijk zorg voor de veiligheid van elkaar.

Elke dag bij aankomst op school worden alle studenten en teamleden geregistreerd in het elektronisch aanwezigheidssysteem. Elke student heeft daarvoor een id-kaart waarmee hij zich intekent en bij het verlaten van de school of BSO weer uit-tekent. Na de start van de BSO tijd is er een vast moment waarop met de aanwezige BSO studenten appel wordt gehouden.

Indien een beroepskracht of assistent afwezig is zal deze worden vervangen door een beroepskracht of assistent die bekend is bij de kinderen. Als in voorkomende gevallen het aantal aanwezige kinderen van twee groepen tezamen niet hoger is dan 30, dan kunnen de groepen worden samengevoegd en door de aanwezige beroepskrachten worden begeleid.

In voorkomende gevallen dat er een activiteit met een groep groter dan 30 kinderen wordt gedaan zal dezelfde BKR ratio als voor de basisgroepen worden gehanteerd.

Beroepskrachten en assistenten zijn in het bezit van de juiste kwalificaties en een VOG.

Activiteiten in de BSO-tijd worden, net als in de schooltijd, vanuit het initiatief van kinderen en beroepskrachten ontwikkeld. Daarbij ontstaan groepen van allerlei formaat en met kinderen vanuit de verschillende basisgroepen. Het toezicht en de begeleiding wordt daarbij verzorgt door de aanwezige beroepskrachten. Alle beroepskrachten assistenten en alle kinderen zijn bekend en vertrouwd met elkaar en zorgen gezamenlijk voor de veiligheid en de geborgenheid voor iedereen.

Ontwikkeling van een kind

Op BSO De Ruimte krijgt de student de ruimte voor het ontwikkelen van zijn persoonlijke competentie. Ontwikkelen is, net als ademen, een proces dat nooit stopt. Je ontwikkelt overal en altijd, je hele leven lang. Kinderen bij democratische school, BSO en Peutergroep De Ruimte, leren van alles wat ze tegenkomen, omdat het functioneel is of omdat ze het leuk vinden. Het aanbod bestaat uit alles wat er in de maatschappij te vinden is. Alle spel, letters en cijfers, alle media en informatie, alle omgangsvormen en ontmoetingen met verschillende mensen die verschillende interesses hebben, vormen het aanbod om verder te ontwikkelen. Een kind is altijd in ontwikkeling en zal dus met interesse van de omringende wereld leren.

Op De Ruimte staat de ontwikkeling van de kinderen centraal. De weg, het proces van die ontwikkeling wordt vervolgens gedefinieerd als 'de kunst van het spelenderwijs leren' en Levend Leren (Hans Jansen 2010).

In navolging van het gebruik van de terminologie van Comenius [2] is er op democratische school De Ruimte sprake van mathetiek (de kunst van het leren), didactiek (de kunst van het onderwijzen) en pedagogiek (de kunst van het opvoeden). Daarbij dient aangetekend te worden dat men tevens spreekt van didactiek als de kunst van het begeleiden. BSO en Peutergroep, De Ruimte, hanteert dezelfde visie.
Op De Ruimte krijgen kinderen de vrijheid om zich in hun eigen tempo en op hun eigen manier activiteiten te ontwikkelen waarbij ze veel over zichzelf en hun omgeving leren. De Ruimte laat het kind eigenaar zijn van zijn eigen ontwikkelproces en daarin ook zelf beslissen hoe en met wie de tijd wordt besteed. Door hun nieuwsgierigheid en originaliteit leren kinderen vorm te geven aan hun eigen leven en dit leven op een zinvolle manier betekenis te geven. Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie

Dossierhouder en Mentor

Elke student krijgt bij de start op school en BSO, en opnieuw bij aanvang van elk volgend schooljaar, een dossierhouder die tevens als mentor functioneert. De dossierhouder zorgt ervoor dat de ouders weten wie de mentor van hun kind is en heeft aandacht voor de activiteiten op school en in de BSO, als mede het algehele welbevinden van de student. De dossierhouder is aanspreekpunt voor alles wat de student betreft, ook voor de student zelf. De dossierhouder houdt contact met docenten, begeleiders en ouders. De dossierhouder en docenten doen verslag van ontwikkeling en/of niet ontwikkeling, als mede, problemen, vragen en wensen van de student bij. Ten minste twee keer per jaar worden de ouders uitgenodigd voor een pedagogisch driehoeksgesprek met student ouders en dossierhouder. Alle relevante informatie wordt dan gedeeld en aanvullende informatie wordt toegevoegd aan de monitor. Op initiatief van ouders, student en dossierhouder, indien daar behoefte aan is, worden extra gesprekken georganiseerd.

Leeftijdsmix en groepssamenstelling

De leeftijdsmix is een bewuste keuze van democratische school en BSO De Ruimte. Kinderen hebben op dezelfde leeftijd niet allemaal dezelfde interesses of vaardigheden. Als kinderen samen iets ondernemen telt de interesse, niet de leeftijd. Door de leeftijdmix kunnen er ook emotionele behoeften vervuld worden. Oudere kinderen troosten en beschermen de kleintjes en jongere kinderen ontwikkelen een gevoel van eigenwaarde als ze iets uitleggen aan de ouderen. Oudere kinderen dienen als rolmodel voor de jongere kinderen en jongere kinderen dienen als familiemodel voor de ouderen. Belangrijk is dat ze met elkaar een leergemeenschap vormen. Activiteiten ontstaan als een natuurlijk onderdeel van de processen die plaatsvinden in een gemeenschap. In een gemeenschap werk je samen en zorg je voor elkaar. Voor de Peutergroep is er wel een aparte ruimte en begeleiding ingericht waar oudere studenten onder bepaalde voorwaarden welkom zijn in dienst van bovenstaande. Dit staat beschreven in het 'Pedagogisch beleid en werkplan KDV Peutergroep'

Aanbod

De Ruimte heeft zowel binnen als buiten veel ruimte en veel mogelijkheden. Alle ruimtes zijn naar functie ingericht. Samen met de school en de kinderen en wordt zo nodig opnieuw, bepaald hoe de ruimtes worden ingericht. Er is een keuken, een huiskamer, een ruimte voor beeldende vorming, een bewegingsruimte, diverse studieruimtes voor basisonderwijs, een bibliotheek, een computerruimte en een prachtige natuurlijke buitenruimte waar de kinderen de hele dag door gebruik van kunnen maken, met onderdelen als: dierenverblijven, speelweide, boomhutten, zandspeelplaats, waterpomp, veld voor four-square en andere balspelen, en nog veel meer. Voor de peuters is een serre ingericht met veilige buitenruimte ivm de veiligheid die in verbinding staat met het kleuterdomein (Jongestudent-domein)
De school en BSO houdt echter niet op buiten het terrein. De kinderen hebben, onder begeleiding of bepaalde voorwaarden de mogelijkheden om winkels of de bibliotheek te bezoeken, naar het bos te gaan of excursies en uitstapjes te organiseren naar zwembad, gymzaal of musea.

Inspiratie op democratische school en BSO De Ruimte

Iedereen doet datgene wat inspireert vanuit zijn eigen enthousiasme. Het valt niet te voorspellen hoe een dag eruit gaat zien en wat er gaat gebeuren. In de praktijk blijkt de De Ruimte een levendige plek te zijn, vol met activiteiten en zonder dat het een chaos wordt. De kinderen doen van alles: ze lezen elkaar voor, ze zitten samen achter de computer, bouwen

hutten, bakken koekjes, tekenen en schilderen, maken sommen of een schoolkrant, maken opdrachten of iets anders. Ze maken plannen om geld te verdienen, schrijven een script voor een musical, maken een documentaire, doen proefjes, rekenen uit hoe groot de zon is of zoeken informatie op het internet. Ze spelen verstoppertje, bedenken een fantasiespel of doen een wedstrijd. Voor vertrek naar huis ruimt iedereen zijn deel op.

Spelen

Er wordt veel gespeeld. Spelen is een houding ten opzichte van de wereld. Een houding van openheid, van proberen en van creëren. Een belangrijk kenmerk van spelen is dat de uitkomst van wat je doet onzeker is, waardoor je nieuwe dingen ontdekt en leert. Spelen vindt plaats op de grens van wat je kunt en wat je zou willen kunnen. Steeds wanneer een uitdaging gehaald is, creëer je een nieuwe situatie waarin je weer in het spanningsveld komt van iets net wel of net niet te kunnen. Een te grote stap levert angst op, een te kleine stap zou saai en vervelend zijn. De kinderen zullen zichzelf en elkaar voortdurend bijstellen en bijsturen, zodat het voor ieder een optimaal uitdagende situatie blijft. Een belangrijk criterium hierbij is dat het plezier en voldoening oplevert.
In het spel worden nieuwe mogelijkheden verkend. Werelden worden nagespeeld om te ervaren hoe die in elkaar zitten. In dit proces gebeuren zeer veel onverwachte dingen, het vraagt een grote flexibiliteit van kinderen en begeleiders om iedere keer weer te kunnen inspelen op nieuwe situaties, en om de vele factoren waar een kind mee te maken krijgt hierin mee te nemen. In feite is spelen een voortdurend creatief proces.
Spelen is daarbij tevens een effectieve manier om emotioneel dingen te verwerken en te integreren. Spelen maakt het voor kinderen mogelijk om op te groeien zonder hun gevoelens te moeten scheiden van hun denken. Dit is een vaardigheid die om te kunnen functioneren in de steeds sneller veranderende samenleving van groot belang is.

Conflicten

Bij de Ruimte hebben kinderen de vrijheid om hun eigen activiteiten te kiezen. Daarin lopen ze tijdens hun activiteiten niet alleen tegen hun eigen grenzen aan, maar ook tegen de grenzen van anderen. Conflicten zijn een bron van ontwikkeling; in feite gaat aan elk ontwikkel moment een conflict, in de ruime zin, vooraf. Elke ontwikkelvraag wordt voorafgegaan door bewustwording van het conflict met het gegeven dat je iets niet weet of niet kunt.

Kinderen zijn in staat om zelf heel veel conflicten goed uit te werken. Ze ondersteunen elkaar hierin. Zo nodig steunen de begeleiders hen in deze processen door het bieden van een veilige situatie waarin met elkaar overlegd kan worden en door het helpen verwoorden van elkaars behoeftes. Een begeleider heeft hierin een rol als coach of mediator en geeft waar nodig op gelijkwaardige wijze duidelijke grenzen aan.

Veiligheid

Een kind kan zich alleen optimaal ontwikkelen als het zich veilig voelt. Zorg dragen voor de fysieke en emotionele veiligheid is voor democratische school en BSO De Ruimte prioriteit.

Een open aanspreekcultuur is één van de onderdelen van ons pedagogisch beleid. We hebben beschreven hoe we omgaan met de kinderen. Mocht iemand zich daar niet aan houden, dan spreken we elkaar daar op aan. Pedagogisch medewerkers en stafleden geven elkaar feedback over de dingen die goed gaan, maar ook over dingen die minder goed gaan. Dit maakt dat we kritisch naar elkaar blijven kijken. We zorgen met elkaar voor een open aanspreekcultuur, als je onderbuikgevoel zegt dat er iets niet klopt, zeg je er iets van.

Begeleiders

Begeleiders op de Ruimte beschikken over de nodige ervaring en expertise om kinderen de veiligheid te bieden die nodig is. De voornaamste taak van het team van begeleiders is om samen met de kinderen zorg te dragen voor een fysiek en emotioneel veilige omgeving. Daarnaast gaan zij samen met de kinderen op zoek naar antwoorden op de vragen die ontstaan, geven liefdevolle ondersteuning tijdens de activiteiten en de ontwikkeling van de kinderen.
De Ruimte staat midden in de maatschappij. Regelmatig zijn er daarom groepjes studenten die, eventueel met een begeleider, korte tijd het schoolterrein verlaten om bijvoorbeeld naar het bos, bibliotheek of naar een winkel te gaan, of een bedrijf te bezoeken.

Stagiaires, vrijwilligers en beroepskrachten in opleiding

Stagiaires, vrijwilligers en beroepskrachten in opleiding werken samen, en onder supervisie van, de beroepskracht. Zij nemen verantwoordelijkheid voor alle relevante taken die ook passen binnen de competentie van de betreffende persoon. Elke stagiaire, vrijwilliger en beroepskrachten in opleiding heeft een van de beroepskrachten als begeleider.

Achterwacht die ingezet worden bij calamiteiten

Toelichting: Onze achterwacht bij calamiteiten is dagelijks geregeld door middel van een hoofd BHV, tevens aanspreekpunt, wat geheel vrij is geroosterd. Dit is terug te zien op de weekroostering, zie informatieboekje. Voor eventuele calamiteiten zijn afspraken en procedures om ervoor te zorgen dat de beste maatregelen worden genomen. Regelmatig wordt er bijvoorbeeld een brandmelding en ontruimingsoefening gedaan.

Kinderen

De basis vormen de kinderen en hoe ze zich levend en lerend bewegen. Samen met de begeleiders creëren zij hun eigen (speel en leer) omgeving en zij doen dat door tijd zelf actief in te richten. De Ruimte faciliteert in dit proces en biedt kinderen tijd en ruimte, zaken die in deze maatschappij steeds schaarser worden.

Fysieke veiligheid

De Ruimte biedt een avontuurlijke omgeving waar kinderen van alles kunnen ondernemen, bijvoorbeeld in bomen klimmen en met gereedschap werken. Dit is niet altijd zonder risico's. Begeleiders formuleren samen met de kinderen duidelijke afspraken om de veiligheid samen gedragen te waarborgen. Bij de Peuterspeelgroep is de ruimte meer afgebakend om de fysieke veiligheid te borgen.

Mentaliteit

Vaak weten kinderen heel goed wat ze wel en niet aan kunnen. Om ook werkelijk te kunnen vertrouwen op het eigen beoordelingsvermogen van de kinderen is een bepaalde mentaliteit nodig. Zowel kinderen als begeleiders dienen zich bewust te zijn van voorkomende gevaren. Begeleiders dragen eindverantwoordelijkheid, houden overzicht, weten waar de kinderen zijn, en kunnen kinderen gecontroleerd in aanraking laten komen met riskante situaties. Daarnaast worden er met de kinderen afspraken gemaakt over veiligheid, rekening houden met elkaar en over veilig opbergen en veilig gebruik van spullen. Als er geen competitie is tussen de kinderen zijn ze niet in verleiding om iets te doen wat wel stoer staat maar wat ze eigenlijk niet durven. Kinderen moeten zonder gezichtsverlies kunnen zeggen dat ze iets eng vinden.

Met de kinderen samen worden er afspraken gemaakt over pesten, buiten sluiten, ruzies, ontladen, en je veilig voelen. Ieder mens wordt gerespecteerd in zijn anders zijn, dat is een verrijking en geen bedreiging. Kinderen worden begeleid bij het aangeven van de eigen grenzen zonder de ander aan te vallen (zie ook Gordon, Luisteren naar kinderen).

Emotionele veiligheid

Bij de Ruimte lopen alle leeftijden door elkaar. Met uitzondering van de Peutergroep die een eigen domein heeft en alleen op uitnodiging oudere studenten binnenlaat. Dit kan een extra veilig gevoel geven, bijvoorbeeld als een oudere broer of zus ook op school en BSO zit. Maar het kan ook voor extra onzekerheid zorgen, want die grote kinderen zijn soms wel heel erg groot.
Op de Ruimte is er emotionele ruimte om boos te zijn of te huilen (zie ook Solter, De taal van het huilen) zolang het veilig blijft voor anderen. Begeleiders houden hun voelhoorns uitgestrekt voor sluimerende emotionele onveiligheid bij elk kind. Als een kind opeens ander of opmerkelijk gedrag vertoont of opeens geen zin meer heeft om naar de school te komen, dan kan er iets mis zijn met betrekking tot de emotionele veiligheid.
Bij een conflict tussen kinderen of tussen een kind en een begeleider zullen zij eerst zelf een oplossing zoeken. De begeleider is er dus (zo nodig) bij als coach of mediator, maar niet als scheidsrechter. Om dit proces goed te begeleiden worden principes van de Sociocratie en de Gordon methode toegepast.
In Alle Dagen Pauze, het onderzoek van Linda Spaanbroek en Loes Nijland, wordt met name het belang van welbevinden beschreven, en wordt aangetoond hoe de inrichting van De Ruimte tot hoger welzijn van de * studenten leidt. (* kinderen op democratische school de Ruimte noemen zichzelf studenten) BSO en Peutergroep de Ruimte hanteert dezelfde benadering.

Praktische veiligheid

Op de Ruimte zijn EHBO spullen aanwezig en er is altijd iemand met een BHV (bedrijfshulpverlening) diploma. Dit diploma bestaat uit de onderdelen levensreddende hulp, kinder-EHBO, brand blussen en ontruiming.

De brandweer heeft een gebruiksvergunning voor het gebouw afgegeven. De brandblussers worden regelmatig onderhouden. Er zijn nooduitgangen en er worden met de kinderen regelmatig brand- en ontruimingsoefeningen gehouden. Alleen kinderen van wie de ouders daar toestemming voor hebben gegeven mogen zonder begeleiding het terrein verlaten. Kinderen mogen alleen samen met minimaal twee personen van het terrein af, en jonge kinderen mogen dat alleen samen met iemand van 14 jaar of ouder. Peuters blijven bij elkaar en onder verantwoordelijkheid van begeleider(s).

Certificaten

Gevaarlijke en/of kostbare apparaten, bijvoorbeeld sommige gereedschappen of een laptop, mag alleen gebruikt worden nadat er een certificaat voor is behaald. Alleen na instructie en aangetoonde vaardigheid krijgt een kind een certificaat om met deze apparaten te werken. Leeftijd telt niet maar wel de vaardigheid en het besef van de gevaren. Veel certificaten kennen een geldigheidsduur. Er wordt geregistreerd welke certificaten er aan de kinderen zijn verleend.

Kwaliteit van begeleiders

De interactie met studenten vindt plaats via sensitieve pedagogiek. Het zorg dragen voor emotionele veiligheid heeft te maken met sensitiviteit: het inleven in en kunnen luisteren naar de ander. Een sensitieve begeleider reageert pedagogisch sensitief op de behoeften van het individuele kind en doet dit op een adequate manier. Dit zijn zowel lichamelijke, emotionele als sociale behoeften. Lichamelijke behoeften liggen op het gebied van voeding, slaap, verschoning, lichaamstemperatuur en beweging. Hoe jonger het kind, hoe belangrijker het is deze behoefte tijdig te vervullen. Het belang van het kind wordt in het oog gehouden. Dit houdt in dat de begeleider elk kind serieus neemt en met positieve aandacht benadert, maar het houdt ook in dat ze grenzen en regels stelt zodat het kind weet waar het aan toe is. Dit vraagt van de begeleiders enerzijds een wetende, observerende en stimulerende houding en anderzijds een vragende, aandachtige en luisterende houding. Het oog hebben voor de individuele verschillen van kinderen is heel erg belangrijk op democratische School, Peutergroep en BSO De Ruimte.

Vaste en vertrouwde begeleiders

Emotionele veiligheid wordt ook gewaarborgd door de aanwezigheid van vaste en vertrouwde begeleiders. Kinderen hebben behoefte aan vastigheid voor het ontwikkelen van gevoelens van eigenwaarde en zelfvertrouwen. Continuïteit in vaste verzorgers zorgt voor veerkrachtige kinderen. Om goed in te kunnen spelen op de behoeften van kinderen, is overdracht van belang. De belangrijkste informatiebron zijn de ouders. Informatieoverdracht is wederzijds: van ouder naar begeleiders en van begeleiders naar ouder. De informatie kan voor de allerkleinsten geregistreerd worden in een schrift.

Relatie met ouders en verzorgers

Daarnaast hecht De Ruimte belang aan een persoonlijke benadering van de ouders en verzorgers. Kinderen op de ruimte worden gevolgd vanuit een ecologisch perspectief waarbij alle perspectieven met betrekking tot de ontwikkeling van een kind er toe doen.
Dus ook die van ouders. De informatieoverdracht en de dialoog met ouders begint bij het kennismaking, intake gesprek en de kijkperiode. Na consent en aanname vond dit plaats in de mogelijkheid van het pedagogisch driehoek gesprek en het ½ jaarlijkse beeldvorming gesprek. Verder worden ouders en verzorgers bij halen en brengen, via het informatieboekje, de wekelijkse nieuwsbrief en tijdens de ouderkring geïnformeerd over allerlei praktische zaken rondom hun kind op de Ruimte.

Aantal begeleiders (pedagogisch medewerkers)

Het aantal begeleiders wordt bepaald voor de BKR. Volgens geldende richtlijnen ten aanzien van de fysieke veiligheid is de begeleider zich bewust van de risico's die kinderen kunnen lopen en is alert op het voorkomen hiervan.

Begeleiders zijn op de hoogte van hoe er gehandeld wordt met betrekking tot ziekte en ongevallen, calamiteiten, handelingen op het gebied van de individuele gezondheidszorg en ten aanzien van hygiëne. Gediplomeerde kinder EHBO en BHV-ers zijn aanwezig.

Alle begeleiders en andere pedagogisch medewerkers/vrijwilligers die bij school, BSO en peutergroep De Ruimte werken zijn in het bezit van een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag). Ook stagiaires die langer dan drie maanden worden ingezet, hebben een VOG.

Alle begeleiders op De Ruimte hebben een gepaste opleiding en zijn gecontracteerd als begeleider of assistent-begeleider op basis van hun bevoegdheid en/of bekwaamheid. Met

alle begeleiders is een contract gesloten waarin zij zich voor de verantwoordelijkheid van algemene begeleiding en alles wat daarmee samenhangt verbinden.
Daarnaast onderschrijft elke begeleider op De Ruimte (zijn) inter-persoonlijke, pedagogische, didactische, en organisatorische verantwoordelijkheid en zijn verantwoordelijkheid in het samenwerken met collega's en het werken in en met de omgeving. De begeleider onderschrijft het belang van en zijn verantwoordelijkheid voor zelfreflectie en ontwikkeling.

De begeleider op De Ruimte kan zijn opvattingen en werkwijzen in relatie tot alle genoemde competenties verantwoorden. Voor de competentie-ontwikkeling van de begeleider baseren we ons onder meer op de inzichten en adviezen zoals deze zijn verwoord door Korthagen en Vaisalos [3].

Inter-persoonlijk competent

De begeleider zorgt ervoor dat er in de leergemeenschap een prettig leef- en leerklimaat heerst waarbij het samenleven en ontwikkelen vorm krijgt vanuit de pedagogische visie van democratische school en BSO De Ruimte. Zo'n begeleider geeft op een goede manier leiding, schept een vriendelijke en coöperatieve sfeer en brengt een open communicatie tot stand. De begeleider bevordert de zelfstandigheid van de kinderen, geeft in zijn interactie een goed voorbeeld, leiding en begeleiding en biedt mediatie bij conflictoplossing. Hij is duidelijk over de wet, de school, peutergroep en BSO regels en afspraken.

Pedagogisch competent

De begeleider bevordert de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Hij helpt kinderen om een zelfstandig persoon te zijn/worden, verantwoordelijk voor zichzelf en voor de gemeenschap. Hij helpt kinderen om een reëel zelfbeeld te krijgen en vanuit zelfvertrouwen zijn ambities en mogelijkheden te ontwikkelen. Een begeleider die pedagogisch competent is, creëert en bewaakt de veilige leef- en ontwikkelomgeving. Hij biedt kinderen houvast en reflectie bij de keuzes die hij moet maken.

Didactisch competent

De begeleider begeleidt kinderen in het eigen maken van de culturele bagage die elke deelnemer aan de samenleving nodig heeft om volwaardig te kunnen functioneren.
Een begeleider die didactisch competent is, creëert een krachtige leef- en ontwikkelomgeving Zo´n begeleider:

- weet dat kinderen verschillend zijn en leren met en van elkaar;
- moedigt kinderen aan in hun zelf gekozen ontwikkelmethode en begeleidt ze daarin;
- baseert zijn handelen op het principe van dialogisch leren[4] waarbij de leraar leerling van de leerling is omdat de leerling de vragen én de richting van de antwoorden in zichzelf moet zoeken;
- richt zijn handelen en begeleiding op het ontwikkelen van meta-cognitieve vaardigheden.

Organisatorisch competent

De begeleider draagt samen met collega's zorg voor alle aspecten van de school en de BSO. De begeleider die ook verantwoordelijk is voor een bepaald deelgebied zorgt voor organisatorische zaken die samenhangen met dat deelgebied.
Een begeleider die organisatorisch competent is, zorgt voor een overzichtelijke, ordelijke en ontwikkelingsgerichte sfeer en zorgt er voor dat kinderen :

- weten waar ze aan toe zijn en welke ruimte ze hebben voor eigen initiatief;

- weten wat de gemeenschap van ze verwacht en met welk doel ze bepaalde taken kunnen of moeten doen;
- een omgeving treffen, waar het ontwikkelen op verschillende manieren en plaatsen afspeelt.

Samenwerken met collega´s

De begeleider zorgt ervoor dat zijn werkzaamheden en die van zijn collega's goed op elkaar zijn afgestemd. Hij moet ook bijdragen aan het goed functioneren van de organisatie. Om deze verantwoordelijkheden waar te kunnen maken moet de begeleider competent zijn in het samenwerken met collega's, kinderen en bestuurders.
Een begeleider die competent is in het samenwerken met zijn collega's, levert zijn bijdrage aan een goed pedagogisch, vakinhoudelijk en didactisch klimaat, aan goede onderlinge samenwerking en aan een goede organisatie. Dat wil zeggen dat zo'n begeleider :

- in afstemming met collega's communiceert en samenwerkt;
- een constructieve bijdrage levert aan vergaderingen en andere vormen van overleg en aan de werkzaamheden die moeten worden uitgevoerd om de school, peuterspeelgroep en BSO goed te laten functioneren;
- een actieve bijdrage levert aan de ontwikkeling en verbetering van de school, peuterspeelgroep en BSO.

Werken in en met de omgeving

De begeleider onderhoudt contacten met de ouders of verzorgers van de kinderen. De begeleider onderhoudt ook contact met en zorgt voor een goede samenwerking met externe personen en instanties in relatie tot de ontwikkeling van de kinderen op De Ruimte. Hij zorgt er ook voor dat zijn professionele handelen en dat van anderen buiten de school en BSO goed op elkaar zijn afgestemd. Om deze verantwoordelijkheden waar te kunnen maken moet de begeleider competent zijn in het samenwerken met de omgeving.
Dat wil zeggen dat zo'n begeleider:

- goede contacten onderhoudt met de ouders en/of verzorgers van de kinderen ;
- goede contacten onderhoudt met andere mensen en instellingen die ook te maken hebben met de zorg voor de kinderen;
- goede contacten en samenwerking organiseert met externen;
- verantwoordelijk en zorgvuldig omgaat met de externe contacten die hij namens de school, peutergroep en BSO onderhoudt.

Zelfreflectie en ontwikkeling

De begeleider op De Ruimte ontwikkelt en professionaliseert zich voortdurend.
Een begeleider die competent is in zelfreflectie en ontwikkeling, denkt regelmatig na over zijn beroepsopvattingen en zijn professionele bekwaamheid. Zo'n begeleider streeft ernaar zijn beroepsuitoefening bij de tijd te houden en te verbeteren.
Zo'n begeleider:

- weet goed wat hij belangrijk vindt in zijn begeleiding en van welke waarden, normen en pedagogische en onderwijskundige kwaliteit;
- heeft een goed beeld van zijn eigen competenties, zijn sterke en zwakke kanten werkt op een planmatige manier aan zijn verdere ontwikkeling;
- stemt zijn eigen ontwikkeling af op het beleid De Ruimte en benut de kansen die de school, Peutergroep en BSO biedt om zich verder te ontwikkelen.

Begeleiding, opleiding en training van begeleiders

De begeleiders plannen voor zichzelf enkele studiedagen per jaar voor opleiding en training. Verder wordt regelmatig gebruik gemaakt van externe adviseurs en deskundigen. Bovenstaande visie gaat uit van professionele pedagogische medewerkers. Op de ruimte stafleden genoemd die voor de BSO en Peuterspeelgroep (minimaal) zijn opgeleid conform de CAO-Kinderopvang (kdv, nso) en CAO-Welzijn (psz). Ook handelen de professionele pedagogisch medewerkers conform de eisen van de GGD en de normen van de HKZ (Harmonisatie Kwaliteit in de Zorgsector). Extra ondersteuning. De begeleiders (pedagogisch medewerkers) worden dagelijks bijgestaan door andere volwassenen, zoals ouders en vrijwilligers. Ouders en vrijwilligers kunnen een rol spelen in het primaire proces zoals het ondersteunen van de groepsleiding in: de algemeen verzorgende taken; de licht huishoudelijke taken; initiëren en begeleiden van (leer, speel)activiteiten; mede toezicht houden of mede begeleiden van kinderen tijdens uitstapjes.

Meldplicht

Meldplicht geldt voor ongewenste situaties bij activiteiten binnen school en ook voor ongewenste situaties buiten school. Voorbeelden van ongewenste situaties zijn : kindermishandeling, huiselijk geweld en (seksueel) grensoverschrijdend gedrag.
Op school geldt er ook een gedragscode en is er een uitgebreid protocol rondom veiligheid waarin de meldcode (update januari 2019) is verwerkt. Wanneer iemand ervaart dat de gedragscode wordt overtreden of er zich een ongewenste situatie voordoet dan verwachten wij dat hij of zij dat zal melden bij een staflid, de dossierhouder, zorg voor welzijn teamlid of de situatie verder brengt via de bemiddelingskring.

Van ouders verwachten wij dat zij de dossierhouder van hun zoon of dochter benaderen om melding te maken. Buiten school kan advies worden gevraagd en/of melding gedaan worden bij :

Veilig thuis

https://www.vooreenveiligthuis.nl/

.

Samenwerking met ouders

Ouders weten het meest over hun eigen kinderen. Ze zijn een bron van informatie voor de begeleiders om de kinderen nog beter te begrijpen en te begeleiden. Om deze bron te ontsluiten is intensief contact ouders met wenselijk.

Dagelijks contact

Ouders kunnen bij het ophalen en wegbrengen van de studenten nog even een kopje koffie of thee drinken. Dit is een belangrijke mogelijkheid om actuele zaken te bespreken.

Ouderkring

De Ouderkring bestaat uit de ouders. De Ouderkring wordt door ouders geïnitieerd en vormgegeven. De kring komt ongeveer eens in de maand bij elkaar. Er zijn ook bijeenkomsten voor nieuwe ouders, de nieuwe ouderkring.
De Ouderkring heeft als doel:

- Ondersteuning van de ouders onderling, door uitwisseling van ervaringen;
- leveren van een positieve en constructieve bijdrage aan de verdere ontwikkeling van de school, Peutergroep en BSO;
- Ondersteunend meehelpen met het organiseren van:
    - klusdagen;
    - feestelijkheden op (b.v. Halloween, Sinterklaasfeest, Kerstfeest, Paasfeest enz.)
    - diverse andere activiteiten in het belang van de kinderen.

Oudercommissie

Het is de verantwoordelijkheid van de ouderkring om te functioneren als oudercommissie van de BSO en van de peutergroep. Alle ouders zijn lid van de ouderkring. De ouderkring kiest 1 ouder als formeel voorzitter van de oudercommissie voor de BSO en 1 ouder als formeel voorzitter van de oudercommissie voor de peutergroep. Deze personen zorgen voor het agenderen en bespreken van punten voor de BSO en de peutergroep. De BSO en de peutergroep zijn vaste agenda punten tijdens de ouderkring. Hiermee is inspraak en adviesrecht vanuit de ouderkring, BSO en de peutergroep geborgd. De laatste werkwijzer en afspraken zijn eind juli 2016 consent bevonden in het bestuur en de Ouderkring. De oudercommissie BSO/ Peutergroep (Kinderopvang) is conform artikel 58 van de Wet Kinderopvang. Verder mag de oudercommissie BSO/ Peutergroep ongevraagde advies geven over onderwerpen waarop de oudercommissie adviesrecht heeft (WK art. 60 lid 3).

Eten, drinken en hygiëne

Elke schooldag is er Lunchcafé, waar warme lunch hapjes gemaakt worden. En thee kan ten aller tijden gemaakt worden. Verder verzorgen ouders en verzorgers zelf het nodige drinken en eten. Dit i.v.m.

Trakteren

Wanneer een kind jarig is mag die natuurlijk, als het kind dit wil, trakteren. Wij verzoeken ouders de traktaties gezond te houden en ze geen snoep te laten trakteren. Ook de begeleiders zullen van dezelfde gezonde traktatie genieten.

Dieet

Kinderen die een speciaal dieet volgen, kunnen bij verjaardagen iets anders krijgen. Als dit van te voren is doorgegeven, zorgt de begeleiding dat dit alternatief op de BSO/ Peuterspeelgroep aanwezig is. Als kinderen eten klaarmaken in de keuken kunnen ze zelf aangeven dat ze een dieet volgen. Kinderen houden dan onderling rekening met elkaar. Jonge kinderen worden daarin begeleid.

Hygiëne

Ieder zorgt voor zijn eigen hygiëne. Jonge kinderen worden daarin begeleid.

Over het opruimen en schoonhouden van bijvoorbeeld de keuken zijn afspraken gemaakt. Daarnaast worden elke dag het gebouw en de toiletten schoongemaakt.

Roken

Het spreekt vanzelf dat de school, Peuterspeelgroep en BSO gebouw rookvrij zijn. Er mag binnen op geen enkele plek gerookt worden. Buiten kan er, op de daarvoor aangewezen rookplek gerookt worden. Peuken mogen niet op het terrein achtergelaten worden: ze zijn zeer giftig.

Extra kleding

Op de Ruimte is geen extra kleding aanwezig. Aan de ouders wordt gevraagd om zelf te zorgen voor een extra set kleding,omdat het regelmatig voorkomt dat kinderen op de Ruimte in het buiten spelen nat en / of vies worden.

De organisatie van de BSO/Peutergroep & sociocratie

Als rechtsvorm is gekozen voor een stichting, gebaseerd op het principe van sociocratische besluitvorming. Beslissingen binnen de BSO/Peutergroep worden net als op de school op een sociocratische wijze genomen. Deze manier wordt al eeuwen gebruikt in diverse niet-westerse culturen en wordt thans ook steeds meer in de Westerse samenleving toegepast. Bij deze beslissingen tellen de stemmen van alle aanwezigen door middel van consent. Consent betekent dat er geen overwegend bezwaar is dat met argumenten onderbouwd kan worden. Wanneer dit wel het geval is, wordt er gezamenlijk gezocht totdat het bezwaar weggenomen is. De persoon met een overwegend bezwaar moet ook een bijdrage leveren aan het vinden van een oplossing waardoor zijn bezwaar wordt opgeheven. Op deze manier hoeft er geen strijd te zijn om gehoord te worden en is er ruimte om naar elkaar te luisteren. Ieder voelt zich gehoord, er wordt gebruik gemaakt van ieders inzichten en het besluit ontstaat daarmee vanuit het proces. Belangrijk is dat het besluit daarna wordt gedragen door iedereen, en dat je elkaar kunt aanspreken op gedrag wat niet volgens de gemaakte afspraken is.

Bestuur

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de school, BSO en Peutergroep. De taken van het bestuur zijn:

- Zorg dragen voor de financiën, de eindverantwoording, het maken van de begroting, het
- vaststellen van budgetten voor de kringen;
- Het bewaken van het concept van de school, BSO en Peutergroep ;
- Vertegenwoordiging naar buiten: contacten met externe partijen en overheid.

Evaluatie vormen

Op basis van bovenstaande/dit beleid, worden / zijn er pedagogische werkplannen gemaakt.

Pedagogisch werkplan

De pedagogische beleid stukken, werkplannen en acties komen regelmatig terug in de clustering en stafteambijeenkomsten en de visie(team)dagen. Het bespreken van pedagogische acties en werkplannen gebeurt op basis van opvallende en/of afwijkende gebeurtenissen. Herstel- en corrigerende maatregelen die n.a.v. de bespreking getroffen worden, worden meegenomen door andere geledingen te bekijken of er preventieve maatregelen uit voort komen. Verder worden pedagogische acties en werkplannen structureel besproken op basis van de uitkomsten van het onderzoek naar Welbevinden van kinderen Dit wordt zowel met begeleiders (pedagogisch medewerkers) als met ouders (ouderkring) besproken. Zie ook de procedure Zorg voor Welzijn. Genomen maatregelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd door de begeleiders (pedagogisch medewerkers) in de stafteamvergaderingen, de schoolkring, de staf/bestuursvergadering en de ouderkring. Dit wordt vastgelegd in de notulen van de genoemde kringen.

Pedagogisch beleid

_ Inhoudelijke wijzigingen die van invloed zijn op het pedagogisch beleid worden geregistreerd. Dit kan zijn n.a.v. de uitkomsten diverse metingen, waaronder:
- welbevinden
- klachten over pedagogisch handelen
- evaluatie van de pedagogische werkplannen (medewerkers en verbonden kringen)

_ Het pedagogisch beleid wordt periodiek 4 jaarlijks geëvalueerd tijdens teamdagen _ Betrokken bij de evaluatie van het pedagogisch beleid zijn de stafkring, schoolkring, bestuur en ouderkring.

Convenant "Kwaliteit kinderdagverblijven en naschoolse opvang 2006"

BSO en Peutergroep De Ruimte hanteert het Convenant "Kwaliteit kinderdagverblijven en naschoolse opvang 2006". Per 1 januari 2016 zijn wij ook vaangesloten bij de geschillencommissie.

Vanuit Democratische school de Ruimte is gekozen alleen intern BSO vorm te geven en ook extern Peuterspeelgroep ivm de nieuwe instroom mogelijkheden school en BSO

Er wordt door de organisatie van BSO de Ruimte onderzocht in hoeverre ouders van democratische school de ruimte gebruik willen maken van BSO en in hoeverre er ook op woensdagen en in vakanties behoefte is aan BSO en Peuterspeelgroep.

BSO op woensdagen en in vakanties is pas haalbaar als er minimaal 20 kinderen zich hiervoor inschrijven. Dit in verband met dat we minimaal 2 begeleiders per dag inzetten.

Locatie en adresgegevens

De school, Peutergroep en BSO zijn gesitueerd binnen de locatie van democratische school de Ruimte en gevestigd in het buitengebied (Zuid-Westen) van Soest.

Adres:	Insingerstraat 39, 3766 MA Soest.
Tel:	035-6015321
E-mail:	info@deruimtesoest.nl
Website:	www.deruimtesoest.nl

[1] Ryan, R.M., & Deci, E.L. (2000). Self-Determination Theory and the Facilitation of Intrinsic Motivation, Social Development and Well-being. Am. Psychologist, 55 (1), 68-78.
[2] Comenius uit zijn adviezen in de *Didacta magna*
[3] Korthagen, F. en Vasalos, A. Kwaliteit van binnenuit als sleutel voor professionele ontwikkeling. Instituut voor Multi-level Learning (IML): Amsterdam.
[4] Dialogisch leren: P. Freire (1982) 'Pedagogie van de onderdrukten'

Bijlage 3 Gedragscode De Ruimte

GEDRAGSCODE v. 3.0

Inleiding
De gedragscode voor het sociaal verkeer op De Ruimte is onderdeel van het veiligheidsbeleid. Waar in de gedragscode gesproken wordt over begeleiders worden alle volwassenen bedoeld, die niet student zijn, die bij de school betrokken zijn. Denk hierbij aan stafleden, (gast)docenten, supervisiekringleden, vrijwilligers, stagiaires. Ook ouders worden gezien als begeleider op het moment dat ze aanwezig zijn op school of bij een schoolactiviteit om een andere reden dan als ouder. Bijvoorbeeld als klusouder of voor een workshop.

Doelstelling
Eén van de doelstellingen van De Ruimte is om een plek te creëren waar mensen veiligheid ervaren, zodat ze vanuit dit gevoel van basisveiligheid in vrijheid kunnen leren en ontwikkelen, risico's kunnen (leren) nemen en hun grenzen durven te verleggen. Het doel van de gedragscode is dat de grondrechten van alle mensen op school gerespecteerd worden en te helpen een mogelijke aantasting te voorkomen. Geweld, mishandeling, discriminatie, (seksuele) intimidatie en misbruik zijn handelingen die de grondrechten van de mens aantasten en worden binnen de school niet getolereerd.

Iedereen die betrokken wil zijn bij de school moet deze gedragscode kunnen onderschrijven.

Afspraken op De Ruimte
De grondrechten worden gerespecteerd. We houden ons aan de Nederlandse wet en regelgeving. Zowel aan de wetgeving voor onderwijs en kinderdagopvang als aan de overige wetgeving (zoals de Grondwet, Arbeidsomstandighedenwet, Wetboek van Strafrecht, Burgerlijk Wetboek).

De schoolafspraken zijn geldig op school en tijdens school gerelateerde activiteiten die buiten school(tijd) plaatsvinden, zoals excursies, PR activiteiten en schoolfeesten.

Begeleiders en studenten, studenten onderling en begeleiders onderling, onthouden zich van iedere vorm van ongewenst gedrag, in het bijzonder van (seksuele) intimidatie, (verbaal en non verbaal) geweld en misbruik: emotioneel, sociaal of seksueel.

Studenten en begeleiders staan altijd tot elkaar in een (wettelijke) machtsverhouding en tot elkaar in verschillende verantwoordelijkheden. Dit is niet te voorkomen en het is dan ook de verantwoordelijkheid van de begeleider om hier goed mee om te gaan. De begeleiders dienen zich ervan bewust te zijn dat studenten soms in een kwetsbare (andere) positie staan.

Studenten en begeleiders zijn gelijkwaardig aan elkaar, maar ze zijn niet hetzelfde. Hoewel we een school zijn waar we goed voor elkaar zorgen zijn studenten niet verantwoordelijk voor de zorg aan begeleiders. Dat betekent dat begeleiders zorgvuldig zijn in waar ze hun behoefte aan steun en hulp neerleggen binnen de school. Ze gaan geen therapeutische relatie aan met studenten of anders gezegd: ze stellen zich niet afhankelijk op naar studenten.

Begeleiders die buiten school(tijd) contact hebben met studenten, hebben ook dan de rol van begeleider. Als begeleider heb je de verantwoordelijkheid ervoor zorg te dragen dat studenten emotioneel niet te dicht bij je komen te staan; te dicht bij is in elk geval als er een liefdesrelatie ontstaat of als de begeleider emotioneel afhankelijk wordt van de student(en), of omgekeerd. Begeleiders gaan geen romantische liefdesrelaties aan met studenten.

Voor elk contact tussen begeleiders en studenten geldt het vierogenprincipe. Het vierogenprincipe houdt in dat er altijd een tweede begeleider mee moet (kunnen) kijken bij contact tussen één of meerdere studenten en een begeleider. Dit betekent dat:

- Bij schoolexcursies altijd minimaal twee begeleiders aanwezig moeten zijn, van wie er minimaal een staflid is.

- Bij tussentijds uitschrijven altijd duidelijk moet zijn wie, voor hoe lang, waar naartoe gaan.

- Contact tussen één of meerdere studenten en een begeleider op school, bijvoorbeeld een gesprek tussen een begeleider en een student, of een les die gegeven wordt, altijd zichtbaar moet zijn, ofwel door dit contact plaats te laten vinden in een transparante ruimte, ofwel door de deur naar de ruimte waar het contact plaatsvindt open te laten staan.

- Bij contact buiten school er altijd twee begeleiders aanwezig zijn, van wie er minimaal een staflid is.

- Bij contact via social media bovenstaande afspraken in acht genomen worden. Communicatie wordt bewaard om de veiligheid van alle betrokken partijen te waarborgen en het vierogenprincipe achteraf te kunnen toepassen. Sociale omgangsvormen gelden online net zo goed als offline. De privacy van anderen wordt gerespecteerd en er wordt rekening gehouden met het wettelijk vastgelegde auteurs-, beeld- en citaatrecht.

- Het vierogenprincipe kan ook vorm gegeven worden door in de schoolkring een uitzondering aan te vragen voor een specifieke situatie. Op deze manier hebben schoolkringleden de mogelijkheid om aan te geven of ze denken dat een bepaalde situatie niet past binnen de doelstelling van de gedragscode.

- In voorkomende gevallen dat het vierogenprincipe niet kan worden toegepast, of worden aangevraagd, dan zorgt de begeleider altijd voor afstemming door een bericht in de gedragscode what's app groep voor stafleden en docenten te plaatsen. De (staf) secretaris van de schoolkring zorgt ervoor dat deze berichten medegedeeld worden in de eerstvolgende schoolkring en zo in de schoolkring notulen opgenomen worden.

In alle gevallen verwacht de school dat iedereen zal handelen in de geest van de gedragscode.

Meldplicht
Meldplicht geldt voor ongewenste situaties binnen school en ook voor ongewenste situaties buiten school. Als school hanteren we de nieuwe meldcode, een kopie daarvan

is te vinden via deze link:
https://drive.google.com/open?id=1fBZaGMhzAesDwXqGMAG5cU81E49QHIrm

Wanneer iemand ervaart dat de gedragscode wordt overtreden, dan verwachten wij dat hij of zij dat zal melden bij de bemiddelingskring, bij een staflid, de dossierhouder, een Zorg-voor Welzijn-teamlid, de vertrouwenspersoon, de voorzitter van het bestuur of de klachtenfunctionaris van het bestuur. Dit zijn de mensen die verantwoordelijk zijn voor het nemen van de juiste stappen.

De school heeft naast de gedragscode, een klachtenregeling, een aantal protocollen met betrekking tot veiligheid en de meldcode (kindermishandeling en huiselijk geweld). Hierin staat beschreven welke stappen genomen moeten worden en wie met wie samenwerkt bij (het vermoeden van) een overtreding. De klachtenregeling is te vinden in de schoolgids. Het Zorg-voor-Welzijn-team is verantwoordelijk voor de informatievoorziening over de protocollen rondom de meldcode.
De klachtenregeling en de protocollen zijn beide te vinden in de map ‘regels en afspraken’, in de mappenkast bij het aanspreekpunt.

Van ouders verwachten wij dat zij de dossierhouder van hun zoon of dochter, een ander staflid of de klachtenfunctionaris van het bestuur benaderen om melding te maken. (zie beschrijving klachtenregeling in de schoolgids)

Buiten school kan melding gedaan worden bij 'samen veilig':
http://www.samen-veilig.nl/locaties/save-team-soest/

SK consent : 07-03-2017 Bestuur consent datum 15-06-2017